

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 17. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Péntek, 1937. január 22.

Az egészség katonái

A hegyek és domboldalak között megbúvó, a síkságokon elterülő magányos életű falvak vendégeket kapnak. Egész seregnyi vendég indult tegnap a falvakra. Katonák. Az egészség katonái. Nemcsak szimbolikusan. Fiatal orvosok, akik az alig néhány hónapja megszavazott törvény értelmében katonai kötelezettségüknek nyolc hónapon át a falvakban tesznek eleget. Puska helyett sztetoszkopot és injekciós-tűt visznek magukkal, munició helyett pedig gyógyszereket. A taktikát nem most tanu-ják, hanem ennek tudományát már előbb elsajátították és ennek a taktikának most az a megoldásra váró feladata: egészséget teremteni.

*

Miért éppen a falvakra rendelte ki az orvosokat a kormány?

Ezre három válasz is adódik. Az egyik az, hogy a fiatal orvosok önszántukból nem szívesen mentek falura, hanem a városban való letelepedés módját keresik. A második: a falusi lakosság nem tagja a betegsegélyző pénztárnak, az anyagilag szűkös viszonyok között élő rétegek tehát nehezen tudnak orvoshoz, gyógyszerhez jutni. A harmadik pedig — és talán ez a leglényegesebb — a falvakban fe túlnőően emelkedik a halálozások száma és megdöbbentő arányokban pusztítanak a társadalmi betegségek.

Alig néhány nappal ezelőtt a bucuresti-konjunktúra-kutató intézet kiadásában másfél-száz oldalas mű hagyta el a sajtót. Ez a munka részletesen ismerteti az ország népességi viszonyait is. Egyik táblázatában élénk képet ad arról, hogy a falvakban lényegesen nagyobb a születési arány, mint a városban. A 25—40 éves kort — tehát a munkabíró és élete te jéten lévő ember korát — a falvakban azonban sokkal kevesebben érik meg, mint a városban. Az egynapostól tizenkilenc évesig terjedő gyermekek és ifjak száma a falvakban az össz falusi lakosság negyvennyolc százalékát teszi ki, tehát közel a felét. A városban az egynapostól négy évesig terjedő gyermekek száma az össz városi lakosság tiz százalékára emelkednek, míg a falvakban ugyancsak a korosztály csak nyolc százalék. A 30 és 34 év közötti városi és falusi emberek közötti arány pedig 7.13 és 5.68 százalék a város javára. Ez a növekedés a 60-ik évig tart, amikor ismét a falu jut tulsúlyba. Azok tehát, akik a falu társadalmi betegségein eddig a korig átvészelték, tovább élnek, mint a városiak.

A magasabb évfázatokban azonban már lényegesen megváltozik a helyzet és már tapasztalható a falusi halálozások emelkedő aránya. A 20-tól 24 évesig terjedő emberek a városban az össz városi lakosság tizenhét százalékára emelkednek, míg a falvakban ugyancsak a korosztály csak nyolc százalék. A 30 és 34 év közötti városi és falusi emberek közötti arány pedig 7.13 és 5.68 százalék a város javára. Ez a növekedés a 60-ik évig tart, amikor ismét a falu jut tulsúlyba. Azok tehát, akik a falu társadalmi betegségein eddig a korig átvészelték, tovább élnek, mint a városiak.

Mindebből világosan csak egy következtetés vonható le: át kell szervezni az egészségügyet, gondozni kell a legdrágább értéket: az életet és ez fokozott jelentőséget nyer a falvakban, ahol oly nagy a halálozási arány.

*

A kísérlet sorsáról, amely most megindult — korai lenne véleményt mondani. Anyoni azonban tény, hogy a most katonai szol-

Megvilágította Tatarescu Caranfil lemondásának tényleges hátterét

A miniszterelnök élénk vitája Madgearuval és Iuniannal a Kamara ülésén

Nicolae Pașești arad-i szenátor interpellációja a „Lomási” ügyében

București-ből jelentik: A Kamara mai ülésén *Tătărescu* kormányelnök válaszólt *Madgearu* volt pénzügyminiszter ismeretes interpellációjára, amelyet *Caranfil* mérnök, volt légügyi miniszter lemondásával kapcsolatosan intézett a kormány elnökéhez. *Tătărescu* miniszterelnök a következőket mondta:

— A Kamara január 19-iki ülésén interpelláció hangzott el *Madgearu* képviselő részéről és a képviselő feddő hangot használt, mert — amint mondotta, — nem szolgáltam szélesebbkörű felvilágosítással a volt légügyi miniszter távozásának körülményeiről. Ezt a feddést nem érdemeltem meg, mert hiszen ez a lemondás nem érdemel semmiféle magyarázatot, még kevésbé vitát. *Caranfil* mérnök szigorúan személyi okok miatt mondott le, miután több ízben kifejezésre juttatta előttem — írásban és élőszóval is, — hogy nem találja alkalmasnak a légkört, hogy a legkedvezőbb feltételekkel dolgozhassék. Ami az összetekolt feltételeket, meséket és suttogva terjesztett híreszteléseket illeti, beismerem Ön előtt, hogy nem áll módomban ezeknek betiltása, de mindent elkövetek annak érdekében, hogy véget vessék a légbőlkapott szóbeszédnek, ugyanakkor pedig úgy találom: nincs itt az ideje annak, hogy a kormány és a parlament ilyen kérdésekkel foglalkozzék és éppen ezért kérem a Kamarát: térjen napirendre.

Madgearu újabb interpellációja

A kormányelnök szavait a többség erőteljes tapssal fogadta, majd *Madgearu* emelkedett szólásra és válaszolt *Tătărescu* miniszterelnöknek. Hangsúlyozta a volt miniszter, hogy a kérdésre már 20 nappal előbb kellett volna az illetékeseknek választ adniok, mert a közönség minden elfogadható magyarázat nélkül maradt. Amikor azután kísérlet történt *Caranfil* magyarázatainak leközlésére, — akinek egyébként ez ügyben *Tătărescu*-tól eltérő véleménye van — a kísérletet megakadá-

lyozták. A fővárosban és a külföldi sajtóban a lemondással kapcsolatban *Caranfil* lemondásáról azt a hírt terjesztették, hogy erre azért kényszerítették, mert *Pierre Cot* francia légügyi miniszterrel megállapodást kötött egy állítólag Spanyolország számára küldendő repülőgépszállítmányra vonatkozólag. Ez a hír kétségtelenül minden alapot nélkülöz, azonban nem tőlünk származik, hanem a kormánytól.

Tătărescu: Engedje meg, hogy mosolyogjak!

Madgearu: Ne takargassanak mindent holmi fölényes mosoly mögél!

Mit akart Caranfil

A továbbiakban *Madgearu* felolvasta az olasz „Lavoro Fascista” című újság egyik cikkét, amelynek írója *Caranfil* lemondásának ügyével foglalkozik és azt állítja, hogy a nézeteltérés, amely a légügyi miniszter bukásához vezetett, azért állott elő, mert *Caranfil* mérnök a kormány többi tagjának akarata ellenére repülőgépeket akart szállítani a Spanyol kormányának. A kormány valamennyi tagja szigorúan ragaszkodott a spanyol ügyvel kapcsolatban a legteljesebb semlegeséghez. *Madgearu* azt állítja, hogy ezek a hírek nemcsak külpolitikai vonatkozásúak, hanem a belpolitikát is érintik és összefüggésben vannak bizonyos, az utóbbi időben felélenkült mozgalmakkal. Rámutat arra a kinos helyzetre, amely ennek következtében *Pierre Cot* személyével kapcsolatban keletkezett. A francia légügyi miniszter bebizonyította, hogy Románia barátja és az ország légügyi felszerelésének támogatója.

Tătărescu: Képviselő ur a román, vagy az olasz kormányt interpellálja?

Madgearu: Interpellációm a román kormányhoz szól; Önnek kötelessége, hogy hivatalos hírszöveget után oszlassa el az ilyen híreszteléseket és beállításokat.

Ezután a volt pénzügyminiszter megkér-

gálatuk teljesítéseképpen falura indult orvosok mellett föltétlenül szükség lenne egész sereg új orvos állandó jellegű kinevezése és a falvakra való kiküldésére. A másik fontos körülmény pedig az, hogy ne csak orvosról, hanem orvoságról is gondoskodják a kormány, mert annak, aki eddig az orvost nem tudta megfizetni, orvoságra sincs pénze.

És van egy másik szempont is. A falura küldendő orvosok beosztásának kérdése. Ne részesítsenek előnyben egyes vidékeket mások rovására. A kisebbségklakta falvakban

éppoly nagy a baj, mint az ország többi falvaiban. A beteg minden községben egyaránt orvosra és gyógyszerre szorul.

Minden frissebb, tisztább levegőjű ház, minden meggyógyult ember az ország egészségi állapotának egy-egy lépéssel való előbbrevitejét jelenti. Ez volt a törvényhozó célja, ezért indulnak el most a fehércöpenyes seregek a falvak földhözlapult házai közé és ezt a célt kell szem előtt tartani akkor, amikor a törvény alkalmazásra, az életbe való átvitelre kerül.

Ha BUCURESTI-be jön,
ne mulassza el felkeresni a
Klein-osárdát
Bucuresti, Str. Popa Tatu 26.
Kitűnő házi koszt — ardeali borok — elsőrangú
cigányzene. Olcsó árak. — Reggelig nyitva.

dezi a miniszterelnöktől, van-e tudomása bizonyos titkos politikai aknamunkáról, amely Caranfil elleni támadás jellegével bír? Ennek tisztázására Madgearu katonai vizsgálatot kér. A manifesztumon, amely ebben az ügyben napvilágot látott, a következő aláírás volt: „A megbocsájtást nem ismerő kéz szent szövetsége”. (Uniunea sacra a brațului care nu iartă.) A nemzeti-parasztpárti képviselő felteszi a kérdést, mi van bizonyos, Spanyolország részére eladandó repülőgépekkel? Ezt az ügyet nem lehet lényegtől eltérő kérdésnek minősíteni.

Tătărescu: Sajnálom, hogy e pillanatban ilyen kérdésekkel hozakodik elő.

Madgearu: Majd meglátjuk, hogy mi sajnálatos. Különböző ügyletekről beszélnek az emberek, bizottságokról tudnak és ezzel kapcsolatban különböző személyiségek neve került forgalomba. Mi nem vagyunk hajlandók bizonyos ügyek elpalástolására.

Tătărescu: Nem élünk a Skoda-ügy idejében!

Madgearu: A Skoda-ügyet jogerős ítélettel lezárták, ennek felelevenítése jogosulatlan. A Skoda-ügy politikai mesterkedés volt, most pedig a közvélemény megnyugtató szavakat vár a miniszterelnöktől, mert itt nincsen lényegtelen ügyről szó.

A kormányelnök felvilágosításai

Junian emelkedett ezután szólásra és szintén részletes felvilágosításokat kért a légügyi tárca körüli bonyodalmakról, mire a miniszterelnök a következőket mondta:

— Ebben az esetben intézkedem, hogy az interpelláló képviselő urak még a mai napon megkapják a vonatkozó iratokat és holnap részletesen rátérünk az interpellációra „Sok hüübő semmiért” — így jellemezhető ez az ügy. Még október folyamán egy barátságos állam ajánlatot tett a légügyi minisztériumnak régi anyagok megvásárlására. Én akkor arra az álláspontra helyezkedtem, hogy az ügylet megkötése előtt a hadügy- és külügyminisztériumok jóváhagyására van szükség. Időközben megállapítottam, hogy a barátságos állam szakbizottsága abban a helyzetben van, hogy elidegenítheti az anyagokat a hivatalos bizottság meg-

kerülésével. Ekkor úgy intézkedtem, hogy a tárgyalásokat szüntessék be, bár ezeknek eredménye esetén a hadügyminisztérium nagy jövedelmekhez juthatott volna. Intézkedés történt a katonai állambiztonsági rendőrség nyomozásának megindítására és ekkor az illető állam megbízottainak egyikénél olyan iratokat

találtak, amelyeket nyomozás végett a katonai ügyészséghez küldtek át.

A szenátusban Bordea szenátor a drágulásról beszélt és a köztisztviselők számára drágasági pótlékot kért. Paucęsti Nicolae arad-i szenátor a „Lomasi”-ügyet tette szóvá és az iratok rendelkezésére bocsájtását kérte.

Csatlakozik Olaszország

a montreuxi francia-török egyezményhez

Rómából jelentik: Törökország kezdeményezésére Ankara és Róma között tárgyalások indultak a két ország közötti függő kérdések rendezésére. A római török nagykövet és Ciano külügyminiszter között előreláthatólag levélváltás történik, amelyben Olaszország kijelenti a montreux-i Dardanella-egyezményhez való csatlakozását.

Az alexandretti szandzsák ügyében folyó nemzetközi tárgyalások eddig még nem vezettek eredményre. A francia és török külügyminiszterek tegnap is tanácskoztak annak érdekében, hogy Alexandrette szandzsák ügyét a népszövetségi tanácsülés megkezdése előtt, közvetlen módon elintézzék. A tanácskozáson Sandler svéd népszövetségi delegátus, a kérdés előadója vett részt.

Elkeseredett harcok Madrid és Barcelona körül

Nemzeti repülőgép-csoportok koncentrált támadásai — Szörnyűséges vérfürdő Malagánál

A spanyol harctérről érkező jelentések arra mutatnak, hogy a felkelők Malaga ellen indított offenzívája elakadt. A madridi kormány milíciái a torremolinosi megerősített állásokban rendkívül erőlyes ellenállást fejtenek ki. A kormánycsapatok ellentámadásának középpontja Marbella és Malaga között volt és szörnyű vérfürdővel végződött. A felkelők egy nap alatt több mint 1000 halottat vesztek, míg a sebesültek száma ötször ennyi. A hadijelentések szerint a kormánycsapatok tízérése valósággal megtizedelte a felkelők sorait. Salamancái jelentés szerint három nacionalista repülőgép éjjeli támadást hajtott végre Barcelona ellen. A spanyol polgárháborúban ez volt az első éjjeli repülőgéptámadás. Barcelonát elsötétítették, de ennek ellenére a bombák eltaláltak egy kaszárnyát, amely rombadőlt. A Madrid körüli ugynevezett Angyaldomb néhány óráig a nemzetiek birtokában volt, de elkeseredett ellentámadások után kénytelenek voltak visszavonulni és a magaslatot átengedni. A közelharcokban mindkét fél súlyos veszteségeket szenvedett. Szerdán két ízben légitámadást vezettek Madrid ellen a nemzetiek és igen nagy kárt okoztak a fővárosban.

Madrid felett egyébként ma délelőtt ismét több ellenséges repülőgép jelent meg. Később a kormányparti repülők üldözésekre indultak és a főváros felett is légi harcokra került a sor, amelyeknek eredményét még nem lehet tudni. Madridban jól lehetett hallani a bombabarobbanásokat és ebből azt gyanítják, hogy a nemzeti repülők a kormánycsapatok állásait is bombázták.

Emlékeztet, hogy az amerikai fegyverszállítási tilalom kimondása előtt elindult a newyorki kikötőből a Mar-Cantabrico nevű spanyol gőzös, hogy a valenciai kormány számára repülőgépeket és alkatrészeket szállítson. A hajó már rendeltetési helye felé közeledik. A nemzetiek minden áron meg akarják akadályozni, hogy a hajó befusson rendeltetési helyére. Ezért a nemzetiek hajói már elrendezkedtek a Gibraltár-szorozhoz vezető nyugati vizeken. Feladatukat megnehezíti, hogy a spanyol gőzöst közvetlenül azután, hogy elhagyta a newyorki kikötőt, átfestették és más nevet is adtak neki. Valószínű az is, hogy idegen zászló alatt próbálja meg a blokádon való áthaladást. A gibraltári angol hatóságok azonban nem hiszik, hogy ez sikerülni fog a gőzösnél.

Különös tévedés

Irta: ANTOINE DE COURSON

Annyi bizonyos, hogy ez a találkozás Héléne-nél kellemetlen dolog volt. De hát nem lehetett elkerülni. Mégis csak meg kellett vele állapodni a butorokra vonatkozóan. Különös, hogy Hervé nyugodtan tűrte a válóprral járó kellemetlenségeket, valószínűleg azért, mert lelke tele volt Renée-vel, érte mindent hajlandó volt elviselni, de most megriadt, mikor arról volt szó, hogy viszontlássá Héléne-t, mégpedig ugyanazok között a butorok között, ugyanabban a lakásban, amelyben annyi évet töltöttek el boldogan. Arra számított, hogy a lakás még most is ugyanolyan lesz, mint mikor elhagyta, úgyhogy hátrahőkölt, mikor a szalonban a fal mellé zsutolva talált mindent, mintha költözködésre vagy árverésre készülne.

„Hát órára várlak. Ha nem jössz, odatelefonálok!” — mondta volt Renée, mikor elváltak. Mikor idesietett, csak erre gondolt, de most ennek a szobának a rendezetlensége megriasztotta. Így tehát egykori életükből most már semmi se maradt meg. Minden vitánál, haragnál, fenyegetésnél végérvényesebben bizonyítja ez a szoba, hogy Héléne és közöttük mindenek vége.

— Kedves, hogy eljött, — mondta Héléne a szobába lépve — nem szerettem volna a butorokról megbizottal tárgyalni.

Hervé csodálkozva nézte: az engedelmes, tartózkodó Héléne helyett biztos modoru, elegáns, modern fiatal hölgy állt előtte, cigarettával szájában. Hogyan változhatott meg ilyen gyorsan, ilyen gyökeresen? Hova lett az a melancholia, amely annyiszor idegesítette, az a makacs passzivitás, amely valósággal elkergette mellőle?

— Menjünk talán át a szobámba — hívta Héléne és Hervé követte.

Itt újabb meglepetés várt rá. Héléne szobája újonnan volt bebutorozva, az öreges, unalmas buto-

rok helyett elragadó modern butorok álltak.

— Ha az ember egész élete átalakul, a diszletet is meg kell változtatni, — jegyezte meg Héléne, Hervé csodálkozását látva, — rágyujt? Gondoskodtam, hogy legyen portói. Tudom, szereti. Látja, van emlékezőtehetségem. Remélem, van egy kis ideje. De hisz hamarosan végzünk is.

Hervé egyre jobban csodálkozott, amint figyelt. Héléne cigarettázott, portóit ivott! És ez ugyanaz az asszony volt? Annyi bizonyos, hogy sokkal csinosabb volt, mint valamikor. Mitől? Renée-re gondolt és be kellett ismernie, hogy Renée nem állná ki az összehasonlítást Héléne-nél. Renéeben sohase volt annyi egyéni báj, hogy megengedhetett volna magának ilyen különleges ruhát és hajviseletet. A telefon csengett. Hervé önkéntelenül mozdulatot tett a telefon felé.

— A hiszem, engem hívnak — jegyezte meg Héléne és felvette a kagylót: — Maga az, Bernard? Nem, nem most. Tudja, hogy el vagyok foglalva. De nem, most lehetetlen... most lehetetlen... — Hervé ezalatt felállt és diszkrétén félrenézett. Utóvégre feleségének joga volt azzal beszélni, találkozni, akivel akart. De már-már megkérdezte volna, ki az a Bernard, mikor felesége letette a kagylót és hozzáfordult: — Bocsásson meg, nos, azt hiszem, megkezdhetjük a tárgyalást.

Hervé egy pillanatra habozott és ekkor hirtelen kijelentette:

— Nem, hagyjuk. Tartsa meg a butorokat mind. Nekem nem kellene.

— Csakhogy nekem sem kellene — jelentette

ki Héléne határozottan.

— Hát akkor adjuk el őket, — ajánlotta Hervé — majd megosztunk az arán. — Hangja hirtelen megtört. Csak most érezte, hogy új életet kell kezdenie régi élete romjain. Idegesen rágta ajkát. Ebben a pillanatban a telefon ismét csengett. Hervé nem mozdult.

— Most magát keresik, — mondta Héléne — én nem akarom hallani a hangját.

— Nem... — mondta Hervé határozatlanul.

— De Hervé, hát legyen esze, vegye fel a kagylót.

— Nem. Nem akarok vele beszélni. És látni sem akarom többé.

— De miért?

— Mert nem akarom magát még egyszer elveszíteni.

— Megörült? Elfelejté, hogy elváltunk?

— Nem törődöm vele. Most újra megtaláltam magam. És most már nem eresztém el. Azt hiszem, még megpróbálhatjuk... megpróbálhatjuk még egyszer. — A telefon tovább csengett. — Hadd csengessen, — tette hozzá Hervé. Megfogta Héléne kezét, amelyet az asszony nem vont el tőle. Halkan kérte: — Vegye fel a kagylót és beszéljen velem, mondja, hogy nem vagyok itt, tévedés.

Héléne felvette a kagylót és sápadtan szólt be:

— Halló? Tessék? Nem... nem, nincs itt. Tévedés.

— Ugye, csak tévedés volt? — kérdezte halkán Hervé és karjába zárta.

CORSO MOZGÓ. Telefon: 565. — 5, 7 és negyed, 9 és negyed órákor.

Egy szenzációs filmet mutat be.

A dzsungel királynője (A női Tarzan.)

Izgalmak, kalandok és exotikus látványosságokkal tarkított film. — Jegyelővétel 11.30—1.ig.

Kormányválság Japánban a külpolitikai helyzet miatt

**K'eleződött a japán—szovjet viszony — Hirota a parlament ellen fordult
Példátlan vihar a tokiói képviselőházban
a japán kormánypolitika miatt**

A távolkeleti helyzetet kínos incidens élezte ki. Tegnap délelőtt a vladivostoki kikötőbe befutott az a japán gőzös, amely Japán és a keletázsiai szovjetkikötő közötti rendszeres utasforgalmat lebonyolítja. Amikor a hajó horgonyt vetett a kikötőben, a kikötőparancsnok több G. P. U. hivatalnokkal megjelent a hajó fedélzetén és bejelentette, hogy a hatóságok utasítása alapján lefoglalja a hajót. A hajó kapitánya tiltakozott ez ellen, a kikötő parancsnoka azonban ennek ellenére átkutatta a hajót és a postát lefoglalta. A kapitány pénzszekrényében egy pecséttel lezárt vastag borítékot találtak, amely a vladivostoki japán követnek szólt. A G. P. U. megbízottak ezt a levelet is lefoglalták, majd a hajót zár alá helyezték. A japán fővárosban

az eset kínos feltűnést keltett.

A helyzet kiéleződésére mutat ARITA japán külügyminiszter legutóbbi képviselőházi beszéde is, amelyben nyíltan annak a nézetének adott kifejezést, hogy a szovjet Japán és Németország ellen háborút készít elő. Japánnak ezért védekeznie kell, még pedig nemzeti érdekeinek megvédése és Keletázsia biztonsága érdekében. Minthogy a Komintern az egész földkerészen sokféle szervezeteket létesített — mondotta Arita — a védekezésmódnak is nemzetközinek kell lennie. Japán örülne, ha a németekkel kötött egyezmény mintájára megállapodást létesítené mindazokkal az államokkal, amelyek a világbéke érdekében hajlandók harcolni és áldozatokat hozni.

A Vatikánhoz fordul a japán kormány

Az Oeuvre Rómából és Berlinből eredő értesülései szerint a japán kormány a Vatikántól hivatalos támogatást akar a bolsevizmus ellen a Távol-Keleten folytatott küzdelméhez. A közel jövőben Japánban nemzetközi katolikus értekezlet ül össze és azon japán részről javasolni fogják, hogy küldjenek ki bizottságot a keletázsiai bolsevista ellenes küzdelem közös megszervezése céljából. A küzdelem irányítását japán katolikusokra bíznák. Hír szerint az olasz kormány támogatja Japán erre küldetését és a Vatikánál közben fog járni, hogy Japán ezzel a misszióval megbizgassák.

Hirota miniszterelnököt a mikádó ma kihallgatáson fogadta. A képviselőház folyosóin elterjedt hírek szerint Hirota a képviselőház azonnali feloszlását javasolta a mikádónak. Utána a miniszterelnök a parlamentbe ment, ahol hosszabb nyilatkozatot tett. Japánnak a külföldi hatalmakhoz való viszonyáról hangzott, hogy a Távol-Keleten a stabilitás befolyásának érvényesítésére törekszik. Ezért a Mandzsukuhoz való kapcsolat még szorosabbra fűzését akarja elérni, ezenkívül barátságos viszonyt kíván létrehozni a nagy szomszédokkal, Kinával is. Ismertette azokat a kötelezettségeket, amelyeket Japán a Németországgal kötött bolsevista ellenes egyezményben magára vállalt, hangoztatta, hogy Japán a Szovjettel is helyre akarja állítani a rendes és normális diplomáciai kapcsolatokat.

A tokiói képviselőházban az elnapolás előtt Sakuraucsi, a „Minseito“-párt tagja éles hangon bírálta a kormányt. Beszédében utalt arra, hogy a kormány hivatalba lépésekor ígéretet tett a hadsereg újjászervezésére, mert a fegyverem sok kívánnivalót hagyott hátra. Sajnálattal állapítja meg, hogy ez az újjászervezés nem következett be. Arita külügyminisztert a képviselő azzal vádolta, hogy a titkos diplomáciát követi és emiatt Japánt egymásután érték a külpolitikai kudarcok, nemcsak Kinával, hanem a Szovjettel és Németországgal való viszonylatban is.

Hirota miniszterelnök és Baba pénzügyminiszter a beszédre válaszolni akartak, de szavaik zaja és füttybe fulladtak. Ezután Arita külügyminiszter szólalt fel, a külpolitikai helyzetet ismertette, akkor azonban, amikor a német—japán egyezményre tért át, óriá-

si zaj keletkezett és ilyen szavakat kiáltottak feléje:

— *Hazudsz! Hallgass!*

A miniszter nem folytathatta beszédét. Ezután Hanada képviselő a „Szejukai“-párt nevében a következő kijelentéseket tette:

— *Harminc év óta nem volt ilyen tehetetlen kormánya Japánnak, mint a Hirota-kormány. Ez a kormány szalmabábu és a hadsereg tekintélyét a maga önző céljaira akarja felhasználni!*

Teraucsi hadügyminiszter: A képviselő sir sértetgeti a japán hadsereg becsületét.

Hanada képviselő: *Azonnal harakirit követek el, ha a gyorsírói jegyzetből kitűnik, hogy szavaim sértették a japán hadsereg becsületét!*

Az ülés délután 4 órakor ért véget és a tanácskozásokat január 25-re elnapolták.

A kormány tagjai a képviselőház elnapolása után délután tanácskozásra ültek össze és a megbeszélések öt órán át tartottak. Hirota miniszterelnök ezután a császári palotába hajtatott. Politikai körökben nagy a nyugtalanság és beavatottak véleménye szerint háromfajta megoldás várható: 1. A kormány lemond. 2. Az országgyűlést feloszlatták. 3. Az országgyűlés ülését felfüggesztik. A hadsereg tagjai az országgyűlés feloszlását követik.

Egyezés jött létre Danzig ügyében Lengyelország és Németország között

Beck lengyel külügyminiszter és Neurath német külügyminiszter berlini megbeszélései

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter Genibe való utazása közben egy órán keresztül Berlinben tartózkodott és ott Neurath német külügyminiszterrel tanácskozott. A két államférfi megbeszélte mindazokat a kérdéseket, amely országaikat érdekli és megállapították, hogy a három év előtt megkötött német—lengyel szerződés mit sem veszített az idők folyamán értékéből. Hír szerint a berlini tárgyalások során szóba került a danzigi kérdés elismerése is. Berlini politikai körök véleménye szerint Beck közölte a megbeszélések során Neurath báróval, hogy a danzigi hatóságokkal sikerült megállapodást létesíteni és ez a megállapodás Lengyelországot kielégíti.

A német—lengyel tárgyalások a danzigi kérdésben teljes megegyezéssel fejeződtek be. Beck lengyel külügyminiszter javastára Németország és Lengyelország közösen Axel dán hercegnek népszövetségi biztossá való kinevezését fogja ajánlani a Népszövetségnek. A két ország részletes megegyezése teljesen el fogja simítani a Danzig miatt felmerült ellentéteket.

Megnyílt a Népszövetség 96-ik ülészaka

Genfben jelentik: A Népszövetség tanácsának 96-ik ülészaka zárt ülés után csütörtökön délután Wellington Koo elnök, Kína képviselője nyitotta meg. Elsőnek Del Vayo, a valenciai kormány külügyminisztere tett elvi észrevételt és azt indítványozta, hogy a madridi külképviseleteknél menedéket nyert állampolgárok ügyét a Spanyolországba küldött népszövetségi orvos-szakértők jelentésével együtt tárgyalják le. Efelőtt hosszas vita indult meg, amelyen főleg Edwards, Chile képviselője ellenezte Del Vayo álláspontját, amelyet Litvinov támogatott. Végül Delbos francia külügyminiszter indítványára úgy határoztak, hogy a Népszövetség egészségügyi bizottságának jelentését a menedékjog kérdéssel együtt letárgyalják, tekintettel arra, hogy az utóbbi is humanitárius vonatkozású ügy. A tanács legközelebbi ülését pénteken délután tartják.

Délelőtt meglehetősen optimista volt a hangulat a népszövetségi fővárosban. Eden párisi tárgyalásai során kijelentette, hogy Anglia ismét erélyesebb nemzetközi politikát akar folytatni és minden erővel lehetővé kívánja tenni a spanyol kérdés mielőbbi megoldását, tekintettel arra, hogy a spanyol helyzet alakulásától függ most már az egész európai politika sorsa. Edennek az az álláspontja, hogy nem szabad halogatni a spanyolországi bűntények beáramlásának megakadályozását. Az angol külügyminiszter közölte is Leon Blummal, hogy az ellenőrzésre vonatkozó tervet minden eszközzel keresztülviszi. Hír szerint a francia miniszterelnök már ígéretet is adott Edennek, hogy Franciaország teljes mértékben támogatja ezt a törekvést. Eden azon a véleményen van, hogy a népszövetségi benem-avatkozási politika kiépítésével, illetve a spanyol háború likvidálásával kiköszörülhetik azt a számtalan csorbát, amit a múlt esztendőben a Népszövetség szenvedett és megalapozható lesz az európai együttműködés.

Leon Blum francia miniszterelnök tegnap este hosszabb tárgyalást folytatott a Genibe utazó Eden angol külügyminiszterrel. Francia politikai körökben elterjedt hírek szerint a tanácskozáson megvitatták Leon Blum miniszterelnök legközelebbi beszédét, amit vasárnap Lyonban akar elmondani. Azt hiszik, hogy a francia miniszterelnök ebben a beszédében nagyfontosságú kijelentéseket fog tenni és többek között angol—francia és német előzetes megbeszélést fog majd javasolni. E tárgyalásoknak az lenne a célja, hogy megvitassák az új európai gazdasági és politikai elrendezés lehetőségét. Szó van arról, hogy angol és francia tőkével vállalatokat alakítsanak a gyarmati területeken német szakértők és munkások bevonásával. A tanácskozások után Eden még az esti órákban tovább folytatta utját Genf felé.

A Paris Soir részleteket közöl Eden és Blum tegnapi esti megbeszéléséről. Blum köszönetet mondott Edennek, hogy a kellő pillanatban elejét vette Franciaország elszigetelésére irányuló kísérleteknek. Eden pedig örömet fejezte ki Franciaországnak a Spanyol-Marokkó kérdésében tanúsított magatartása felett.

Tömegkatasztrófa

egy angliai szénbányában

Londonból jelentik: Csütörtök délután Chesterfield közelében, Markham-ben egy szénbányában robbanás következett be. Hárman meghaltak, tízenketten pedig súlyosan megsebesültek.

URANIA o. 7-15 és 9-15 kor
Tel: 2-32.
Orvosi siker, derű és kacagás kíséretében mutatkozott be a
„Saran-cikusz“
a bécsi humor legkiválóbbjaival: Adele Sandrock, Hajmássy Ilona, Leo Slezák, Hans Moser, PAT és PAJACHON. — Zene: ROBERT STOLZ.

A lakókat hatvanemeletes házakba, a kocsiforgalmat a föld alá számüzi Le Corbusier, a jövő építészet apostola

Sulyos kritika a szovjet „kapitalista” építkezéséről — Nem lesz talu és nem lesz város, csak épület-tornyok és óriásparkok

A jövő zenéje, vagy megvalósíthatatlan utópia?

Párisból jelentik: Száz évvel ezelőtt Páris uccáinak egyáltalán még nem volt járdájuk. Pontosan szólva 1829-ben határozta el a városi tanács, hogy tekintettel az „omnibus” névvel ujonnan forgalomba hozott közös szállító kocsikra, fokozatosan minden utcát egy öl szélességben keskeny járdacsikkal kell ellátni, hogy a járókelőknek legyen hová a lovak elől kitérniük. Ezek a járdákon természetesen két megtermett ember nem fért el egymás mellett. Száz évvel később, 1929-ben, az utolsó normális forgalmi évben a jelen válság előtt, a Páris városi hatóság négyszázharmincezerötszáznyolcvanegy új hajtási engedélyt adott ki autómobilvezetőknek — kéreken egy félmillió autósza-
porulat egy esztendő alatt. (Vajon milyen évi elgázolási szaporulatnak felel ez meg?) A párisi körzetben minden tizenötödik ember autótulajdonos; a párisi uccákon gyalogosan életveszélyes a közlekedés, az autók pedig sort állnak és lépésben sem jutnak előre. A forgalom, mint hangyabolyban, a föld alá szorult. A földalatti vasut, a „metropolitain” egyetlen állomásán, a Vincennes-in, három hónap alatt 3,723.000 ember váltott jegyet. Párisnak tizen-
négy földalatti vonala van, mind rossz-szaguak, tisztátalanok és levegőtlenek a túlzott ember-
tömegtől. Ez száz évi fejlődés a világvárosban és ilyen minden világváros fejlődése. Hová jutnak utódaink további száz év múlva?

Cölöppaloták és légt utak

— Ebben a tempóban sehova — mondja Le Corbusier, ez az elvitathatatlanul első építé-
se Párisnak és talán az egész művelt világnak. — Eppen az utolsó század fejlődése mutatja, hogy a városépítést szervezni kell. A nagy-
városok nem tervszerűen épültek ki Európá-
ban, hanem a lakosság fokozatos konglomerá-
lódása szerint terjedtek egyre nagyobb körök-
ben és exkaválódtak középpontjaikban. Az év-
ezredes kulturcentrumok növekedésükben ter-
mészetesen a forgalmi eszközökhöz alkalmaz-
kodtak, régebben a lovakhoz és kocsikhoz,
utóbb a gépjárművekhez és a közúti vasutak-
hoz.

A városi kultúra fejlődésével azonban a ré-
gen épült városok sorra csődöt mondtak: sem a régi uccák nem bírják az újkorl for-
galmat lebonyolítani, sem a régi házak nem tudnak kényelmi vagy egészségi szempontból kielégítő lakhelyet nyújtani az embereknél: így valójában minden nagy-
város többé-kevésbé büsz, szenny, lárma és gázok tanyája lett.

Ebből azonban nem következik, hogy a jövő század embere nem lesz városlakó. sőt azt sem tartom valószínűnek, hogy a jövő városa rop-
pant kiterjedésben egy és kétcsaládos házacs-
kák tömkelegéből fogna állani. Ellenkezőleg

a városokat urbanizálni fogják. A forgalom a jövőben nem a föld alá fog szorulni egyre

fokozottabb mértékben, hanem ellenkező-
leg, a föld fölé, nagy magasságba. Maguk a házak is fokozott mértékben fognak a magasba törni, oszlopokon fognak állani csakugy, mint az ősember cölöppépitményei,

hogy alattunk szabadon maradjon a terület, a közepén, a ház udvarán pedig óriási uszóda lesz a lakók kényelmére. Minthogy a forgalom nem a föld szintjén fog lezajlani, az egész vá-

Hatvanemeletes sugárvárosok

— A lépcsőjárás is meg fog szünni a közel-
jövőben, minthogy e roppant házakban minden lakásnak saját felvonója lesz úgy az embernek, mint autómobiljaink részére, melyeknek garázsa közvetlenül a felvonó mellett épül majd a legmagasabb emeleten és a házak fölött futó mag-
vasvasúttal, illetve uttesttel lesz kapcsolatban. Ugyanott lesznek a bérkocsi-állomások is, úgy-
hogy aki bérkocsit akar igénybevenni, annak legfőljebb ötven métert kell majd gyalogolnia, hogy elérje a magaspályán legközelebb eső taxiállomást. A föld felszínének parkosított utjait, valamint az egyes emeleteken a háztöm-
bökön végigfutó fedett és nyílt folyosókat a sétálóknak fogják fenntartani, míg a gépközle-
kedés a levegőben, a magaspályákon fog le-
folyni.

— A lakások is a mai technika kívánalmai-
hoz fognak idomulni, minden fal hangfogó anyagból fog épülni, ami a hangszigetelés mai fokán gyermekjáték, úgy hogy az egyes laká-
sokba semmi külső zaj be nem hatolhat.

A mai butorok nagyrésze fölöslegessé vá-
lik, minthogy a butor az egyes szobák falá-
ba beépíthető.

A jövő század építkezésének fém és üveg lesz az alapanyaga; sima, egyszerű, könnyen tisztítható. Üvegből lesz minden szobának az egyik fala is. Ez fogja helyettesíteni a mai ablakrend-
szert; ezen az üvegfalon át széles kékégekben fog zudulni a napfény és a friss levegő. Ha tehát az egyes szobák 14 négyzetméter nagyok lesznek (és ilyen nagyoknak kell is lenniük) úgy az nemcsak egészségügyi szempontból fog elegendő helyet nyújtani, de a mainál jóval nagyobb kényelmet fog lehetővé tenni a lakó számára. Ahogy minden organizmus egyes sejtek alapján épül fel, úgy a jövő század organi-
kusan megtervezett világvárosának is ezek a szobák lesznek a sejtjei, melyen az egész vá-
rosterv alapul:

a higiénikus mintaszobából és nem az uc-
cákból és terekből kell kiindulnia a mes-
ternek, aki a jövő sugarasan építendő vá-
rosát tervezni fogja.

— Ezek a szobák, ezek a lakások nem lesznek gazdag emberek privilégiumai, sőt ti-
pusát fogják alkotni a jövő polgárlakásainak is. Az én várostervezem korántsem nagyka-
pitalistákra van számítva (mint azt a szocialis-
ták helytelenül állítják rólam), hanem ellenke-
zőleg, a nagytömegekre, a polgárságra va-
gyok tekintettel: olyan lakóhelyet akarok min-
den polgárnak nyújtani, amely ne csak egész-
séges legyen (mint ahogy ma egy lakás sem az), de adja meg a lakónak egyéni szabadsá-
gát és függetlenségét is; fejlődési lehetőséget ép lélek és ép test számára egyaránt.

— A moszkvai kormány megbízásából én építettem fel Moszkvában a Centroszojusznak, a jogasztási szövetkezetek központi admi-
nisztrációjának roppant tömbjét és magam ta-
pasztalata alapján mondhatom, hogy

Belvárosi Pensio Budapesti,

N., Verecs Pálné-utca 10., főemelet.

Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.
Uri ellátás. Diétás konyha.

Belváros központjában, Apponyi-térnél.

ros területe parkosítható lesz, zöld mezők fog-
nak vártakozni azon sporttelepekkel, futball
tenisz és egyéb pályák, gyümölcsfákkal és
gyermekgondozó telepekkel. Hanem mind e
parkokat a fölöttük nyugvó házakkal, melyek-
hez tartozni fognak, fedett folyosó fogja össze-
kötni. Hasonló fedett folyosó fogja összekötni
egymással az egyes házakat is, melyek nem-
csak hogy sok emelettel magasabbak lesznek,
hanem sokkal nagyobb terjedelműek is a
maiaknál, valamennyiük egy-egy épületkom-
plexum magában s összefüggő a többi kom-
plexummal, elannyira, hogy az egész világvá-
ros egyetlen roppant háztömegeből fog állani.

a moszkvaiak, kiknek annyi lehetőségük
van új városépítésre, mint a kerek földön
egy más országnak sem, ezt a földadatot
egész helytelenül oldják meg. Már az alap-
jelszavuk: „desurbanizálni a városokat”
is a legnagyobb mértékben helytelen. Ők
azt mondják, hogy proletárépítészetet üz-
nek, holott a legtisztább kapitalista épít-
kezés az övék. Az egyes ember számára
9 négyszög méter területet tartanak fenn,
ami teljesen elégtelen.

A Centroszojusz épülete körül egy egész üzleti
városnegyedet, óriási büroházakat építettek,
de tanácsom ellenére nem 50—60 emeletes né-
hány épületóriást, hanem egész tömegét 7—10
emeletes buildingoknak, aminek az lesz a kö-
vetkező, hogy ez a városrész rövidesen tul-
zsúfolt lesz s abban tisztára lehetetlenné fog
válni minden közlekedés. A mai ugynevezett
proletárházaknak az az alaphibájuk, hogy nincs
az a polgár, aki ilyen házban szívesen lakik.

Mélységes részvét mellett

helyezték örök nyugalomra az elhunyt
Magyary Pál timisoara-i pápai prelátust

Timisoara-ról jelentik: Az elhunyt Ma-
gyary Pál timisoara-i püspöki helynök, pápai
prelátust szerdán helyezték örök nyugalom-
ra ünnepélyes keretek között, mély részvétől
kísérve. A katolikus egyház nagy halottját
délelőtt érckoporsóba tették, amelyet a hittani
főiskola dísztermében helyeztek el ravatalon.
A székeskáptalan tagjai a székesegyházban
gyászülésre ültek össze, amelyen Blaskovics
Ferenc nagyprépost méltatta az elhunyt fő-
pap és káptalani tag erényekben gazdag éle-
tének papi és emberi érdemeit. Délben Pacha
Ágoston dr. megyéspüspök jelent meg szere-
tett vikáriusának és egykori tanárának rava-
talanál Waltner József dr. pápai kamarás,
püspöki irodaigazgató kíséretében.

Kedd este hat órakor Blaskovics Ferenc
nagyprépost a szeminárium dísztermében fel-
állított ravatal előtt fényes papi segédlettel
gyászszertartást végzett és beszénte te a holt-
testet, majd elbucszott kanonoktársától és
meghitt barátjától. Ezután lezárták a kopor-
sót, amelyet ma reggel átszállítottak a püs-
pöki székesegyházba, ahol a dóm hajójában
felállított díszes katafalkon helyezték el. Dél-
égett tíz órakor ünnepélyes gyászistentiszte-
let volt, amelyet Pacha Ágoston dr. megyés-
püspök pontifikált fényes papi segédlettel. Ez-
után a koporsót leemelték a ravatalról és a
menet megindult a székesegyház kriptája elé.
A kriptában újabb beszentelés után a közép-
hajó baloldalán, az 1925-ben elhunyt Bauer
György vikárius főötti fülkében helyezték
örök nyugalomra Magyary Pál földi marad-
ványait.

Muráti Lili és Somlay Artur

vendégjátéka László Miklós

Vén számár!

oimti 6 képes új darabjában a budapesti

Terézköruti Szinpadon

Főszereplők: Gárdonyi, Peti, László, Mihályi,
Fenyő, Bata Erzs. — Rendezi: Tarnai Ernő.

Ezt megelőzi a nagy kabaré műsor.

Salamon, Rajna Alice, Herendi Manol, Len-
gyel Gizi, Sass Olyi, Kóváry, Fülöp, Holtay,
Garáti, Hegyi és a nagy kabaré társulat fellépésével.
Rendező: Kóváry Gyula. Konferanszierek: Théry
Bogyó és Náray Teri. Minden ünnep- és vasárnap
délután fél 5 órakor olcsó helyárakkal.

Premier ma, pénteken este 9 órakor!
Tel.: 12-65-54. Kezdet: 9 órakor.

Március elsején három arad-megyei községben tartják meg a községi választásokat

Ugyanerre a napra hívják össze Arad-megye nagytanácsát

A kormány — mint ismeretes — március hó 25-ig kívánja levezetni a községtanácsi választásokat mindazonon a helyeken, ahol meghosszabbított időközi bizottságok vezeték még mindig a városok és községek közigazgatásának ügyeit. Arad városa, mint megirtuk, március 25-én választ tanácsot, de ezt megelőzőleg megtartják a községtanácsi választásokat Arad-megye több olyan községében is, ahol az új közigazgatási törvény alapján meghosszabbított mandátumu községi interimár-bizottságok működnek. Dr. Groza Ioan vármegyei prefektus egyszerre három arad-megyei nagyközségben is kitzúta a községtaná-

csi választás napját. Értesülésünk szerint március hó 1-én zajlik le a községtanácsi választás Sf.-Ana, Maderat és Chier községében az új közigazgatási törvény pontos előírásai szerint. Errevonatkozólag a prefektus rendeletét az illetékes járási vezetők már kézhez is vették.

Itt írjuk meg, hogy a belügyminiszterium a megyei prefektus előterjesztésére hozzájárult ahhoz, hogy Arad-megye nagytanácsülését ugyancsak március hó 1-re hívják össze. A nagytanács-ülés tárgysorozatának összeállításai munkálatai máris megkezdődtek a vármegyei közigazgatás illetékes ügyosztályán.

Előjáték a Radek-pörhöz

Miért tartóztatták le Moszkvában Ernst Ottwalt német író?

Egy prágai intellektuel-klub és a moszkvai pör — Hogyan dolgozik a GPU?

Prágából jelentik: Már az első moszkvai pör, amelyben Zinovjev és társát „intézte el” a Sztalin-rezsim, óriási izgalmat keltett a szovjettel szimpatizáló baloldali intellektuellek körében, akiknek főhadiszállása a hitlerizmus uralomrajutása óta Prágában van. Most küszöbön áll Moszkvában a második trockista pör, amelynek, mint köztudomású, Radek, az Izvesztija volt főszerkesztője és a szovjet valamikor ünnepeelt publicistája, a fővádlottja.

A készülő perrel kapcsolatban a „Prager Montagsblatt” megírta, hogy letartóztatták Ottwalt Ernő ismert német író is, akinek a szovjet a koronatanu szerepét szánta a Radek-perben.

A szovjethoz közelálló intellektuellek most ezzel a hírrel szemben megpróbálták megfelelő propagandaakciót kezdeni. F. C. Weisskopf, az ismert prágai német kommunista író a Bert Brecht-klubban előadást tartott a szovjetviszonyokról, de amikor kérdéseket intéztek hozzá Ottwalt letartóztatására vonatkozóan, sürgősen berekesztette az előadást s kijelentette, hogy a legközelebbi alkalommal fognak erre a kérdésre feleletet adni. A felvilágosítások azonban természetesen elmaradtak, ezzel szemben a „Prager Montagsblatt” újabb és rendkívül érdekes adatokat szerzett be Ottwalt letartóztatásának körülményeiről. A lap megállapítja, hogy Ottwalt letartóztatása a Radek-perrel van kapcsolatban. A GPU ugyanis a Zinovjev-perben alkalmazott eljáráshoz hasonlóan „bizonyítani” akarja, hogy Radek Trockij megbízásából ugyancsak a Gestapo szolgálatában állott, ahhoz azonban, hogy ezt bizonyíthassa.

szüksége van egy ugynevezett „összekötő tisztre”.

Ezt a szerepet szánták Ottwaltnak, aki most a szovjet metódusaira élénken jellemző módon belekerült abba a csapdába, amit Moszkvából állítottak neki.

Ottwalt ugyanis moszkvai megbízásból maradt a nemzeti szocialista párt uralomrajutása után is. Németországban, Ottwalt igazi neve Nikolaus és ő is és felesége is régi thüringiai lelkészcsaládból származik. Eredetileg jobboldali pártokhoz tartozott, de később átment a kommunistákhoz és moszkvai parancs-

ra maradt egészen 1934. végéig Berlinben. Hogy ottmaradását lehetővé tegye, „kommunista barátai” tanácsára levelet írt Bernhard von Brentano Svájcban élő baloldali írónak és a levélben Hitler-barát nyilatkozatot tesz.

Brentano ezt a levelet azonnal továbbította Moszkvába, ahol most Ottwalt ellen a GPU emberei arra használják fel, hogy bebizonyítsák az író állítólagos kapcsolatait a Gestapoval.

Ottwalt felesége, aki a Deutsche Allgemeine Zeitung szerkesztőségében „Gajus” álnéven törvényszéki tudósításokat ír, ugyancsak moszkvai utasításra továbbra is a lap szolgálatában maradt és noha ugynevezett megbízható evtársnőnek tartották kommunista körökben, a nemzeti-szocialista rendszer mellett több cikket írt. Most őt is belekeverték a Radek-perbe.

A prágai lap megállapítja, hogy Ottwalték Németországban maradására azért volt szükség, mert a szovjet rajtuk keresztül értékes információs anyagot tudott beszerezni. Ottwalt sógornője ugyanis Moszkva szempontjából rendkívül fontos pozíciót töltött be.

A sógornőt Ilse Bartelsnek hívják és az ugynevezett Wenkel-irodában volt alkalmazva. Ez az iroda Otto Wolf vezetésével álló hírszolgálati ügynökség, amely 15 év óta főleg Oroszországra vonatkozó hírek beszerzésével és közvetítésével foglalkozik.

Könnyen érthető, hogy ennek a német irodának az összeköttetései és hírszerzői nagyon érdekelték a moszkvai kormányt. Természetesen a német hatóságok is figyelték Ottwalték működését és 1934. végén, mikor már végképp tarthatatlanná vált Ottwalt helyzete, az író feleségével együtt elhagyta Németországot és átköltözött Prágába. Sógornőjével azonban innen is fenntartotta az összeköttetést. Prágából Ottwalt Oroszországba ment, ahol azonban rövid idővel ezelőtt letartóztatták és a Brentanonak írt levele alapján nemcsak azt bizonyítják most rá, hogy a Gestapo ügynöke volt, hanem azt is, hogy ő volt az összekötő tiszt Radek, Trockij és a nemzeti-szocialisták között.

Reumatikus?

Ime egy szer, amely azonnal enyhíti fájdalmait.

Kenje be gyöngén — és ennyi elég, hogy a daganat és a fájdalom azonnal elmúljon, mihelyt friss és tiszta vér tör utat a fájo részek felé. Nincs szükség fárasztó bedörzsolésre; kenje be, ennyi az egész. Szerezze be azonnal ezt a biztos és gyors hatású gyógyszert. Minden drogériában és gyógyszerárban kapható. Nagyvég 60, kisüveg 35 lei.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmakat!

A harcias arad-i varrónő esete a rendőrrel

Két-kétezer lei büntetésre és 200 lei kártérítésre ítélték egy fiatal arad-i varrónőt és édesanyját, mert összekarmolták a rendőrt

Az arad-i törvényszék első szekciójának Seracu-Spornic-tanácsa csütörtökön tárgyalta ifj. Kovály Mária arad-i varrónő és édesanyjának bűnpörét. Mindkettőt hatóság elleni erőszakkal vádolták, azzal az indoklással, hogy néhány hónappal ezelőtt megverték, illetve összekarmolták Bulz Ioan közrendőrt. Kovály Mária és édesanyja Hegedüs József háztulajdonosnál laktak és egy 126 leit kitevő, ki nem egyenlített villanyszámla miatt nézeteltérés keletkezett közöttük az elköltözés alkalmával. Hegedüs rendőrt kért, hogy viszarathasson valamin az ingóságokból a villanyszámla fedezésére. Bulz Ioan egy tükröt foglalt le és ez alkalommal tört ki a botrány.

A feljelentés szerint Kovály Mária szidalmazta a rendőrt, aki elő akarta állítani. Ekkor úgy a fiatal varrónő, mint édesanyja behúzták a lakás konyhájába a rendőrt, akinek levették a fejéről a sapkát, majd összekarmolták. Az ügy ma került tárgyalásra és mindkét vádlott azzal védekezett, hogy a foglalatnak nem állottak ellen, a tükröt visszatartása után azonban a rendőr visszatért és szidalmazta a varrónőt.

A varrónő volt férjét is kihallgatták, aki azt vallotta, hogy a rendőr arca vérzett, amikor ő a lakásba érkezett és sapkája a földön hevert. Több tanut hallgattak ki, majd dr. Puticiu Liviu tartotta meg védőbeszédét, amelyben felmentést kért, azzal az indoklással, hogy a rendőr hivatalos minősége a lefoglalás befejeztével múlt és mint magánszemély szállt vitába a varrónővel, aki csak a bántalmazásra védekezett. A törvényszék végül is 2000—2000 lei pénzbüntetésre ítélte a harcias varrónőt és anyját, a büntetés végrehajtását pedig próbaidőre felüggesztette, ellenben kötelezte mindkét vádlottat, hogy a rendőrnek 200 lei kártérítést fizessen.

A nagy sikert aratott, rendkívüli érdeklődést keltett

KATHARINE HEPBURN—FRED MARCH világláger:

Stuart Mária-t

tekintettel a már beműsorozott jubilaris Paramount-filmre, a Select mozgó helyett a

CENTRAL

játsza tovább, 5, 7¼ és 9¼ órákor. Tel:2-85.

PREMIER!

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órákor

TELEFON 2--84

PREMIER!

A Paramount filmgyár jubilaris filmje, amelyet egyidejűleg 70 államban mutatnak be,

Pezsgőkeringő

Színhelye: BÉCS.
GLADYS SWARTHOUT,

Főszereplői:
FRED MAC MURRAY,

Muzsikája: STRAUSS.
JACK OAKIE

HIREK

A bolygó álgangster

București-ben egy hónap alatt kilencszázezer lelt költött el és most Budapesten kisebb adósságok hátrahagyásával igyekezett eltűnni a nyilvánosság figyelő szeme elől Sykovszky Alex. Al Capone volt főhadsegéde, aki bolygó hollandiként járja az európai kontinens országait, de nyugalomra sehosem talál. Láttuk különböző fényképeit, amint az Athené Palace elegáns halljában szívja egyiptomi cigarettáját, amint könyfelyezve panaszkodik az újságróknak, hogy „becsületes” munkáival szerzett dollárazreit sehosem tudja kiélni, mert a rosszakaratu emberiség nem tudja kellőképpen méltányolni egy nyugalombavonult gangster lelki finomságait, olvastuk, hogyan sóhajtozik egy csendes üthön után és megismerkedtünk egész élettörténetével, a megfelelő háborzongató részletekkel együtt. Az egész nagy felhajtásban csupán egyetlen körülmény volt gyanús: senkisémet tudott Sykovszky Alex félelmetes gangster-voltáról — csupán ő maga... Al Capone volt főhadsegéde az amerikai rendőrséget nem édekelte...

Bécs, Varsó, București után azután Budapestre került Sykovszky. Néhány napon át vendégszerelt a legelőkelőbb budapesti szállodában, amelynek egyik alkalmazottját titkárként vette maga mellé és pár nap múlva — meglepedkezve a titkárnak ígért százpengős honoráriumról — hirtelen továbbállt. Egyesek szerint Bécsbe ment vissza, mások Belgrádban tudták, sőt voltak, akik Istambulra tippeltek... amíg egy budapesti újságíró fel nem derítette a rejtélyt. Szűcs Nándor, a budapesti „Újság” kitudó munkatársa megállapította, hogy Sykovszky ma is Budapesten él, butorozott szobát bérelt egy volt színésznőnél, akivel külföldön ismerkedett meg és aki méltatlankodva jelentette ki az érdeklődő újságírónak, hogy nem tudja, miért nevezik gangsternek Sykovszky Alexet, aki — egyszerű kereskedő. Ő csak tudja, hiszen évek óta ismeri... A budapesti hamiskártyás-világ pedig többet tud. Néhány nap alatt Sykovszky Alex egyes kávéházakban is sikeresen vendégszerelt és ha gangsteri tehetségéről nem is szereztek bizonyosságot, egyet azonban megállapítottak róla: hogy elsősorban hamiskártyás. Aki a zöld asztal mellett szerezte vissza a gangsteriönöki minőségben elköltött — reprezentációs költségeket...

Hallottunk már arról, hogy imponálni kívánó kisebb vagy nagyobb kaliberű nemzetközi szélhámosok fejedelmi, hercegi vagy grófi ranggal ékeskedve próbálták az embereknek imponálni; voltak, akik gyárosoknak, bankvezérigazgatóknak adták ki magukat, Sykovszky Alex azonban nem akart haladni kitaposott ösvényeken; új utat kívánt mutatni a szélhámoskodás terén. Nem nyomtatott hercegi koronával ékeskedő névjegyeket, egyszerűen Al Capone főhadsegédeként nevezte ki magát és félelmetes bandita szerepében tetszelgett. Valami egészen groteszk elképzelése lehetett Sykovszky Alexnek az európai szellemről, számítása azonban csak részben vált be, mert csak elszánt élszakai démonokat kápráztatott el — amíg pénze volt — a romantikától már elszokott európaiak azonban nem szédültek meg Sykovszky lecségesétől, megvakarták a gangsztert s addig vakarták, amíg kibújt alóla — a hamiskártyás...

Legjobb lenne, ha átmenne Amerikába. Ott talán még lehetnek sikerei... (—rosi).

— AZ INSTITUTUL METEOROLOGIC CENTRAL BUCURESTI jelentése szerint a következő időjárás várható: Derűre hajló, változó felhőzet, gyenge szél, a hőmérséklet csökken. Reggel és este gyenge köd. Dél-Basarabia-ban és Dobrogea-ban havazás.

— A pápa állapota ismét rosszabbodott. Rómából jelentik: A pápa az elmúlt éjszakát meglehetősen nyugtalanul töltötte. Heves fájdalmi voltak és alig pihent egész éjszaka valamit. Csak a hainali órákban aludt el. Kezelőorvosa, Milani professzor a délelőtti órákban kétszer is megjelent a Szentatjánál, amiből arra következtetnek, hogy a pápa állapota ismét rosszabbodott. Délelőtt azonban a pápa mégis kihallgatáson fogadta Pacelli bíboros államtitkárát, aki azonban ezúttal rövidebb ideig tartózkodott az egyházejeledelemnél, mint máskor.

— Új német konzul Timisoara-n. Timisoaráról jelentik, hogy a király 2528. számú királyi dekrétumával elismerte dr. Richard Kühnen német konzuli jogát, mellyel a német birodalmi kormányt, Timis, Caras, Severin, Hunedoara, Bihor, Salajna, Satumare és Arad-megyék területén az összes kereskedelmi vonatkozású kérdésekben képviseli. A belügyminisztérium illetékes rendelkezése egyébként megérkezett az arad-megyeyi prefekturára is.

— ÁRAMVONALAS KORONÁZÁSI MOZDONYOK. Londonból jelentik: Az angol államvasutak 512 új áramvonalas gőzmozdonyt bocsát forgalomba a koronázás alkalmából. A legjobb és legnagyobb mozdonyok egyikét „Koronázásnak” nevezték el.

— Nyugdíjasok figyelmébe. Az arad-i pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya felhívja az érdekelteket nyugdíjasokat, akik régi nyugdíjkönyveiket benyújtották, hogy az új nyugdíjkönyveket átvevén végezték pénteken vagy szombaton föltétlenül jelentkezzenek a pénzügyigazgatóságon. Ez annál is inkább szükséges, hogy mire a nyugdíjak kiutalása megérkezik, az összes nyugdíjasok átvehessék illetményeiket.

Amerikai reklám

Az Illinois állambeli Rock Island Fort Theater nevű mozijában a „Sudden Death” (Hirtelen halál) című filmet hirdették.

A város „Argus” című lapjának egymásután telefonáltak, hogy szerencsétlenség történt: egy autórönc fekszik az országút mellett. Az újság riportert küldött a helyszínre és megállapította a következőket:

Valóban egy összetört autó fekszik az országút mellett. De szerencsétlenség nem történt. Az összetört autó a rendőrség raktárából került a lakóegyedbe, az országút mellé, egy telefonpózná elé. Grove, a mozi reklámfőnöke szerezte meg a rendőrségtől és kiállította az uttest mellé. Amikor már rengeteg kíváncsi állta körül az összetört autót és találgatták, hogy ki járt szerencsétlenül és már tetőfokára hágtott az izgalom, akkor egy hirdetőtáblát állítottak a rönc fölé:

„Pillanatokat megtakarítani annyi, mint életet elveszteni! Lásd a „Hirtelen halál” című filmet a Fort-moziban.”

De ez még nem volt elég. Grove, az ügyes reklámfőnök ingyen legyeket adott a filmhez az óvatos autóvezetőknek, a rendőröknek, tűzoltóknak. A rendőrhatalóság a közlekedési kihágások elkövetőit mellékbüntetésként arra ítélte, hogy nézzék meg a „Hirtelen halál” című filmet. Grove megállapodott az autózűletekkel, optikusokkal és biztosítókkal, valamint három áruházzal, hogy közösen adjanak föl hirdetést.

Az egész várost lázba hozta és a valóban amerikai arany reklám elérte célját. A film, amely lényegében egyszerű detektívfilm volt, páratlan sikert aratott.

— Mussolini fiának esküvője. Rómából jelentik: Február 6-án tartja esküvőjét Vittorio Mussolini, a Duce idősebbik fia a milanoi Buvoli Olga urleánnyal.

— Felemelik a vasúti személy- és teheráruviteldíjat. București-ből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy úgy a személy, mint a teheráruforgalom viteldíját felemeli március hónapban. Hogy milyen mérvű lesz a tarifaelemelés, azt egyelőre még nem közölték, de a kereskedelmi és ipari érdekképviseletek már is megtekintették a lépéseket, hogy a régi tarifa maradjon életben. Ha a CFR a tiltakozás ellenére is keresztülvizsi a tarifaelemelést, úgy az egész vonalon drágulás várható.

— Január 25-én kezdődnek a magántanulók vizsgái. București-ből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint a középiskolák magántanulóinak vizsgája január 25-én kezdődik.

Magasan hordja az orrát

— Mondja, Jean, ez az utolsó lépcső. Jók...?

TÖRJE A FEJÉT!

22.) A visszaszerzett kulcs

Az előszobakijőhöz két Wertheim-kulcs van. Az egyiket rendesen magamnál hordom, a másik az előszobában lóg egy szegen, hogy a mindig kulcsrazárt ajtót szobalányunk ki tudja belülről nyitni. Ha a feleségem elmegy hazulról, ezzel a második kulccsal kívülről zárja be az ajtót, aztán azon a nyíláson, mely a levelek bedobására szolgál, visszadobja a kulcsot az előszobába.

Múltkor mindenki elment hazulról, a szobalány elment a beteg nővérét meglátogatni, feleségem ebéd után leszaladt valamit vásárolni és meglepedkezett arról, hogy a szobalány is elment, a kulcsot szokása szerint visszadobta az előszobába.

Mikor feleségem visszajön és csenget, senki sem nyit ajtót. Eszébe jut, hogy senki sincs a lakásban, ezért elfőn hozzám a közeli kávéházba, hogy elkérje a kulcsomat. Én benyulok a zsebembe, de megnyulik az arcom: kávéházba menés előtt a fürdőszobába hagytam az egész kulcsosomót, amit távozásomkor azért nem vettem észre, mert az ajtót a második kulccsal a szobalány csukta be utánam.

Most mindketten ki voltunk zárva a lakásból. Lakatost hívni — Wertheim-zárat felnyitítani nagyon költséges mulatság! — kláttott fel feleségem, inkább kltmaradok veled a kávéházban: a Juliska 7 órára okvetlen otthon lesz, a konyhakulcs nála van, bemegy és akkor majd beereszt minket.

Nekem azonban fél 6 órakor okvetlen otthon a telefon mellett kellett ülnöm, mert egy fontos telefonhívást vártam.

— Gyere, — szóltam a feleségemnek — néhány lejel megoldom a dolgot.

Utközben betértem egy kereskedésbe, vettem egyetmást, amikkel aztán otthon rövidesen sikerült a lakásba bejutni.

— Mi volt az az olcsó dolog (15 leibe került), melynek segítségével a lakásba jutottam?

Megfejtése az Arad-i Közlöny január 27-iki számában.

???

„Törje a fejét”-feladványaink MEGFEJTÉSEI:

19.) AZ ÜLDÖZÉS: A nemrég érkezett autó hűtője még meleg volt.

— Meghalt Rothermere lord bátyja. Londonból jelentik: Lord Rothermere bátyja, Sir Telceter Harmsworth 62 éves korában meghalt. Az elhunyt birtokában volt a föld egyik legértékesebb és legjobb magánkönyvtára.

Hölgyek figyelmébe!

Február hó elsején kezdődik

Barbu George főszakács főző-tanfolyama

Speciál hideg tálak, Francia, Román, Magyar konyha, mindennemű sütemények. 538

Beiratás: minden nap d. e. 11-12 óra, d. u. 8-7 óra

Corso Kávéház, Corso mozinál.

— Tilosak a „bibliai órák”, a „vasárnapi iskolák”. București-ből jelentik: A nemzeti oktatás minisztériuma megtiltotta az oradea-i református püspökségnek a „bibliai órák” és „vasárnapi iskolák” szervezését, akár az elemi iskolák, akár a középiskolák tanulóival.

— Aranyénnél, derék- és keresztijánál, a máj és a végbél felé irányuló vértolulásoknál az igen enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserű... lehetőleg mindennap reggel és este fél-félpohárynyi mennyiségben használandó. Az orvosok ajánlják.

— Betiltották bizonyos higiénikus gyártmányok csomagjain a kereszt használatát. Tegnap délelőtt érdekes miniszteri rendeletet küldött szét az egészségügyi minisztérium. A rendeletet a közegészségügyi minisztérium bocsájtotta ki és hivatkozva a román egyházak intervenciójára; megtiltja, hogy bizonyos egészségügyet szolgáló gyártmányokat keresztel ellátott csomagolásban hozzanak a jövőben forgalomba.

— ZÜRICH ZÁRLAT. Páris 20.33 és egy-negyed London 21.38 és egynyolcad, Newyork 435.84, Milánó 22.94, Amsterdam 238.62 és fél, Berlin 175.20, Varsó 82.25, Prága 15.21, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzáadásánál közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 503.00 (694.14), dollár 102.50 (141.45), lira 5.35 (7.38), holland forint 55.75 (76.94), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam), csekkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.35 (32.22).

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.50—8.60, angol font 890—900, dollár 178—180, holland forint 101—103, német márka 30—40, csekkorona 5.90—6.00, zloty 30—31, pengő 31.50—32.50, osztrák schilling 33.50—34.50, dinár 3.70—3.80, svájci frank 40—42.

— Részleges amnesztia készül. Bucuresti-ből jelentik: Január 24-én, Moldova és Munténia egyesülésének évfordulója alkalmából az igazságügyminiszter amnesztiát készít elő. Kegyelemben és büntetésleszállításban azonban csak egyesek fognak részesülni.

— Nem készül újabb szerencsejáték-tervezet. Bucuresti-ből jelentik: Az egészségügyi miniszterium erősen cáfolja azokat a híreket, mintha új szerencsejáték-tervezet készítenének elő.

— Hóvihar tombolt New-Yorkban. New-Yorkból jelentik: (Rador). Ebben az évben tegnap elsősorban volt hóvihar New-Yorkban. 9000 munkás és 600 teherautó dolgozott egész éjjel az utcák szabadatételén.

— Huszezer ember maradt fedél nélkül. Csikágóból jelentik: Middle Westben a legutóbbi árvíz-katasztrófa következtében 20-000 ember maradt fedél nélkül. (Rador).

— Hastings lord tanulmányozza a magyar filmgyártást. Londonból jelentik: Hastings, Huntingon gróf fia Budapestre utazik, hogy angol filmcégek számára a magyar filmgyártást tanulmányozza.

— Halálos bányaművelés Székeshérvárott. Székeshérvárról jelentik, hogy a Mária-szénbánya egyik tárnája beomlott és a falak maguk alá temették az egyik vajúrt, akit társai kimentettek ugyan, de kórházszállításában közben a szerencsétlen meghalt.

— PETRACHE LUPU TIMISOARA-RA KÉSZÜL. Cralova-ról jelentik: Több maglaviti-i gazdálkodó rávette Petrache Luput, hogy Timisoara-ra utazzon és ott prédikációkat tartson. Petrache Lupu öttagú kísérettel január 30-án utazik Timisoara-ra.

— Új hamispénz-gyártást lepleztek le. Cernautiból jelentik: A csendőrségnek tudomására jutott, hogy nagymennyiségű hamis százelesek hoztak forgalomba. Kiderítették, hogy a hamis pénzeket Siperin közszéchen készítették és letróztatták Hrudai Nicolaet, valamint Simon Engel kereskedőt, mert lakásán igen sok hamis pénz volt felhalmozva. Cernautiban Meier Wolf órást fogták el, aki a hamis pénzek forgalombahozatalában segédkezett.

— Felmentett római katolikus plébános. Targu-mures-ről jelentik: A targu-mures-i ítélet-tábla kedd délelőtt tárgyalta az Odorhei-megyei Varsó közszéchen római katolikus plébános, Héjja Albertnek a bűnügyét. A plébános ellen a feljelentés alapján államellenes izgatás címen indult büntető eljárás. A törvényszék bűncselekmény hiányában az alaptalanul meghurcolt plébánost felmentette a vád alól és a felmentő ítéletet most a Tábla is helybenhagyta.

— Arad járványstatisztikája. Arad-város főorvosi hivatala elkészítette a múlt évi járványkimutatással. Észert 1936-ban a járványos megbetegedések terjedése és pusztítása Arad-on a következő volt: Skarlát: 147 fiú, 148 leány. Halálozás 2. Diftéria: 58 fiú, 56 leány. Halálozás 6. Tífusz: 7 fiú, 13 leány. Halálozás 2. Amint a fentiekből kitűnik, az elmúlt évben erős skarlát-járvány volt Arad-on, amely azonban — szerencsére — nem követelt sok áldozatot. A főorvosi hivatal közlése szerint a skarlátjárvány egyébként már elhagyott.

— Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyag betegségek szívesen isznak reggelként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, enyhe és kellemes. Az orvosok ajánlják.

— MA az alatti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

WEISZ, Piața Avram Iancu.

JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.

BERGER, Calea Saguna.

— Halálozás. Klein Jakab életének 59-ik és házasságának 34-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytat nemcsak Arad, de egész Transilvania kereskedelmi köreiből jól ismerték és mindig korrekt, mintaszerű magatartásával ezeknek a köröknek őszinte becsülését és tiszteltetését vívta ki. Elhunytá öszinte részvétet váltott ki nagyszámu ismerősei, barátai és üzletfelei körében. Halálát felesége, született Löwy Teri, valamint gyermekei: Eta, István és Pál, valamint kiterjedt rokonság gyászolják. Temetése e hó 22-én, pénteken délután fél 3 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

— A MAGYAR FÖRENDHÁZ UJ TAGJA. Budapestről jelentik, hogy Hegedüs Lorántot, a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének kiváló elnökét ismert közéleti érdemeinek jutalmazásaként a magyar felsőház tagjává nevezték ki. A hír mindenféle osztatlan örömet és meglepődést keltett.

— Elhopták egy arad-megyei gazda bucuresti-i utiköltségét. Pinteau Todor sepreus-i származású szolgáló az elmúlt év májusában megismerkedett Arad-on Robu Vasile arad-megyei gazdával, aki Bucuresti-be készült és tárcájában őrizte 4000 lei utiköltségét. Az összeismerkedésnek mulatozás lett a vége és a szolgáló felajánlotta a gazdának, aludjon náluk, a Grivitei-ucca egyik istállójában, legalább megtakarítja a szállodaköltséget. A gazda az ajánlatot elfogadta és miután 1500 leit elmulattak, aludni tértek. Az éjszaka folyamán Pinteau kilopta a megmaradt 2500 leit és elmulatta a pénzt. Ma tárgyalják az ügyet. Pinteau tagadott, Seracu Adrian elnök kereszkérdése nyomán végül beismerő vallomást tett. Egy havi börtönrre ítélték.

— Nagyszabású talajvíz-lecsapolási közmunkát terveznek az országban. Bucuresti-ből jelentik: Costinescu egészségügyi miniszter nemrég Olaszországban tartózkodott, ahol a maláriás vidékeket tanulmányozta. Itt lecsapolás következtében többmillió hektárnyi területet mentettek meg és tettek egészségessé. Dr. Costinescu hatalmas terven dolgozik, hogy a romániai maláriás területeken is az Olaszországban tapasztalt eredményeket megvalósítsa. A közegészségügyi miniszter nemrég kihallgatáson volt az uralkodónál és a tervét jóváhagyás végett bemutatta. Hír szerint a kora tavasszal már kezdetüket veszik a lecsapolási munkálatok.

— Utólagos viták a karácsonyi zárórak miatt. A karácsony előtti napokban több arad-i kereskedőnél a rendőrség emberei kihágási jegyzőkönyvet vettek fel, azon a címen, hogy a megengedettnél tovább tartották nyitva üzletüket. Akkor ugyanis a rendőrség hivatalosan még nem kapta kézhez a munkaügyi miniszterium karácsony előtti zárórendeletét, amely engedélyezte az üzletek meghosszabbított záróráját és amelyet az illetékes munkaügyi hatóságok a kereskedők és iparosok tudomására hoztak. Azok a kereskedők, akik ellen kihágási jegyzőkönyvet vettek fel és akik ellen eljárás indult, a leghevesebben tessék, ha a munkaügyi felügyelősegtől irásos igazolást kérnek, annak bizonyítására, hogy a miniszteri rendelet már érvényben volt, amikor ők a jegyzőkönyvet felvették, így tehát nem büntethetőek meg azért, mert a karácsony előtti napokban a szokottnál tovább nyitvatartottak.

— Budapestben megőrült egy angol nyelv-tanár és skót királynak mondta magát. Budapestről jelentik: Az egyik pesti szállodában Douglas Ritzli Kamuth pesti angol nyelv-tanárón kitört az elmebaj. A portás fülkéje előtt nagy hangon kiáltozni kezdte, hogy ő a skót király és követelte, hogy adják meg neki a megfelelő tisztelést. A nyelv-tanár már hónapok óta lakott a szállodában és néhány napja feltűnően idegesen viselkedett. Mindenkit megfogott és bizalmasan elbeszélte, hogy VI. György koronázásával egyidejűleg őt skót királlyá fogják koronázni. A budapesti üzletekben — mint mondotta — koronázási ruhákhoz való kelméket vásárolt. A budapesti angol követség Angliába szállíttatja gyógykezelés végett.

— Huszezer lei kárt okozott a rossz tréfa. Lugoi-ról jelentik: Lukhaup József boldur-i gazdálkodó lovait őrízetlenül hagyta az uccán, míg bevásárolt az egyik üzletben. Egy arra haladó kocsi tréfából ráütött az egyik lóra, mire azok megbokrosodtak s vad iramban vágatni kezdtek. Nekirohantak a pénzügyigazgatóság épületének. Az egyik ló hátgerincét törte és rövidesen kimúlt, a másik pedig a lábát törte el. A kár 20-000 lei.

— A radnai motoros balesete. Timisoara-ról jelentik: A Timisoara—Radna között közlekedő motoros-vonat tegnap este a timisoara-i állomás területén összeütközött egy tolatómozdonnyal. A motoros az összeütközés következtében kisiklott és megrongálódott, de sem a kocsi vezetője, sem a tolatómozdony vezetője nem sérültek meg.

Fűszerkiskereskedők figyeimébe!

Az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa a következőket közli tagjaival: A fűszerkiskereskedők január hónapban a következő bejelentéseket kötelesek az alább megnevezett hivatalokhoz benyújtani:

A pénzügyigazgatósághoz: Mindazok, akiknek adóját tavaly ideiglenesen vetették ki, valamint mindazok, akiknek adója tavaly, vagy az idén lejárt, kötelesek e hó 31-ig adóvallomást beadni. Az adóvallomásban kérniük kell a patenta fixába való sorozásukat. Azok, akiknek személyzetük van, kötelesek egy, az alkalmazottak nevét és fizetését feltüntető kimutatást benyújtani.

Az iparfelügyelőséghez. Azok, akiknek alkalmazottai vannak, kötelesek a Kereskedelmi és Ipar-kamaránál három példányban beszerezhető nyomtatványon úgy jelenlegi alkalmazottaikat, mint a múlt év folyamán elbocsájtott alkalmazottakat bejelenteni. A bejelentéseket az iparfelügyelőséghez kell eljuttatni. (Bul. Carol 44.)

A rendőrséghez. Ide szintén el kell juttatni az alkalmazottakról szóló kimutatást. Ugyancsak ebben a hónapban kell kiállítani a cégtábláról és a reklámokról szóló bejelentéseket. Ezeket repülőblyeggyel kell ellátni, meg kell őrizni őket és be kell mutatni az esetről-esetre jelentkező ellenőröknek. A szindikátus irodája egyébként díjmentesen áll tagjai rendelkezésére naponta délelőtt 8-tól 1-ig és délután 4-től 6-ig.

— Thomas Mannt törölték a bonni egyetem díszdoktorainak sorából. Zürichből jelentik: Thomas Mannt, a világhírű író — mint ismeretes — megfosztották német állampolgárságától. A bonni egyetem levelet írt az irónak és közölte, hogy mivel állampolgárságát elvesztette, törölte az egyetem díszdoktorainak sorából. Thomas Mannt hosszas levélben válaszolt és ezt a levelet a bonni egyetem leiratával együtt röpiratban ki is adta „Levélváltás” címen.

— Hellén módra temetik el Pirandellót. Rómából jelentik: „Hellén temetési” rendelt magának Pirandello, a nemrég elhunyt világhírű olasz drámaíró. Földi maradványait utolsó kívánságához híven elégették és hamvait most szicíliai szülőföldjére viszik. Itt a hamvakat ókori görög vázába öntik át és Gergenti közepén hegyes-vidékes vidéken, közel a tengerhez kőhalom alatt helyezik örök nyugalomra.

— A Tornaegyesület turista-osztálya nyolcadik tanulmányi kirándulása január 22-én, péntek este lesz, amikor egy arad-i nyomdában az újság készítését mutatják be, a szedőgépek és rotációs-gépek működésével. Találkozás az egyesületi helyiségben este fél 10 órakor. Vendégeket szívesen látnak. Az uccai kapu baloldalán egyesületi csengő. Vasárnap, január 24-én Podgoria-i gyalog- és ródilitura. Vezető Glück László. Ugyanakkor külön si-tura, melynek vezetői Vidák Jenő és Áros György. Találkozás vasárnap reggel fél 8 órakor a Podgoria-i állomáson, utirány megbeszélés a villamoson. Az igazolványt mindenki hozza magával. Vendégeket szívesen látnak.

— A Tornaegyesület elnöksége felkéri t. tagjait, hogy akik a január 30-iki tornász-táncestély tombolájára adományokat jeleztek, hogy a tárgyakat beküldhetik bármelyik nap az egyesületi helyiségébe. Természetbeni adományok a büffé, cukrászda részére a bál napján küldendő a Fehér Kereszt nagytermébe. A meghívóra igényt tartók névsora még közölhető a sportigazgatóval. Vigalmi bizottsági ülés kedden este 9 órakor.

— Az SCA „Czárán” osztálya január 24-én kirándulást rendez Casoia-ra, ahol vasárnap ródilit-versenyt rendez. A versenyre két díj van kiűzve. Indulás szombaton este a 7 óra 30 perces CFR-motorral Páncota-ra, ezen a vonalon mindenkinek 50 százalékos kedvezménye van. Páncota-ról az utat autóval folytatjuk Casoia-ig, ahová 9 óra 15 perckor érkezünk. Visszatérés autóval d. u. fél 5 órakor, csatlakozás a Páncota-ról 6.15-kor induló vonathoz. Arad-ra érkezés 7.15 órakor. Vezető: Radványi.

— Vizsgabál Rovine-n. Rovine-ről jelentik: Nagy siker mellett tartották Fuchs Magda táncnárnő növendékei táncvizsga-bálgukat a Polgári Körben. A vizsgabálat táncbemutató vezette be: Kocsik Katika kedvesen táncolt (cálgúert). Rózsaballetet: Palkovics Rózsika, Nagy Bözsi, Zámboi Mária, Zabus Bözsi, Juhász Marika, Hegyes Bözsi táncolták. A műsor kiemelkedő száma volt Piero és Pierette, táncolták Kocsik Katika és Nagy Katika. Magyar táncot Zabus Bözsi és Varga Mihály táncolták. Kocsik Katika és Juhász Juliska, orosz táncot Palkovics Rózsika és Kiss Bözsi, fátoly-táncot Nagy Katika és Kocsik Juliska, cigánytáncot Juhász Marika és Zámboi Marika táncoltak nagy siker mellett. A bemutatót tánc követte, mely pompás hangulatban a reggeli órákig tartott.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Miniszteri rendelet a fióküzemekkel és árulerakatokkal rendelkező vállalatok megadóztatásáról

Az adicónális adónak legalább 30 százaléka a cég székhelyén marad, 70 százalékát pedig azok a vármegyék, városok és érdekképviseletek kapják, amelyeknek területén az üzemek működnek

Mint Bucuresti-ből jelentik, a pénzügyminiszterium rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságoknak a kereskedelmi és iparvállalatok célszerűbb megadóztatására vonatkozóan, de ez a rendelet elsősorban az adicónális adók megállapítására vonatkozik. A rendelet meg nem érkezett meg az arad-i pénzügyigazgatósághoz és csupán a fővárosi sajtó közleményei alapján az alábbiakban ismertetjük annak főbb rendelkezéseit:

A rendelet három csoportra osztja a kereskedelmi és iparvállalatokat: 1. Az első kategóriába tartoznak azok a vállalatok, amelyek csak egy szakmában működnek. Ezek a működésük helyén fizetik az adóköteles jövedelmük után megállapított adicónális adót, amely az illető vármegyei hivatal és a Kereskedelmi és Iparkamara között oszlik meg.

2. Ha a vállalat többféle szakmában működik és különböző városok, vagy vármegyék területén vannak üzeim, úgy az adót, (így az adicónális adót is) ott köteles fizetni, ahol tényleges működést fejt ki. Tehát, ha például valamely nagy gyárnak, bányának, vagy kereskedelmi társaságnak Bucuresti-ben van a székhelye, de Arad és Cluj-megyékben működnek az üzeim, úgy az üzem helye szerinti adóhivatalokban köteles az adóját megfizetni, mert az ottani pénzügyigazgatóságok állapítják meg az adóját.

3. A harmadik kategóriába az olyan vállalat tartozik, amelynek az igazgatósági székhelyén működik az üzem, de más vármegyékben fióküzemei vagy áruleratai vannak. Az ilyen vállalat adóját az igazgatósági székhelyén állapítják meg. Adicónális adójának minimumán 30 százaléka az igazgatósági székhelyén marad és azt a közigazgatási hatóság, valamint a Kereskedelmi és Iparkamara kapja, míg 70 százalékát a törvényben megállapított elosztás szerint azok a városok, vármegyék és Kamarák kapják, amelyeknek területén a cég fióküzeme, illetve árulerata van.

A rendeletnek az a tendenciája, hogy az adicónális adónak minimumán 30 százaléka a kereskedelmi, vagy iparvállalat székhelyén maradjon és a közigazgatási és a szakmabeli

érdekképviseleteknek jusson megfelelő arányban.

Az arad-i adókövetési pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztályának vezetője úgy informált bennünket, hogy a pénzügyminiszterium azért adta ki ezt a rendeletet, mert egyes pénzügyigazgatóságoknál az adótörvény ren-

Felmondják a nemzetközi folyószámla (kliring) fizetési rendszert

A külföldön levő sok kifizetetlen követelésünk az oka az elhatározásnak

Bejárta a lapokat az a bucuresti-i jelentés, hogy a külkereskedelmet irányító legmagasabb fórumok fel akarják mondani a különböző országokkal kötött kliring-folyószámla egyezményeket, mert horribilis összegű követeléseinket, amelyek a kliring-szerződések alapján nekünk járnak, már évek óta nem lehet behajtani. Az érdekelt külföldi államok jegybankjai a Románia javára mutató kliring-egyenleget zárolják, mert azt vitatják, hogy nekik is nagyösszegű követeléseik állnak fenn velünk szemben. Ez az oka annak, hogy Bucuresti-ben illetékes helyen a kliring-követelések minél előbbi behajtását, vagy likvidálását sürgetik, amely után más egyezményt kötnek, vagy pedig csak szabad deviza, vagy pedig árucseré alapján folytatják az exportot.

Mint a nemzetközi sajtó is tárgyilagosan megállapítja, a kliring-rendszer sehol sem vált be teljesen és ez az oka annak, hogy például Anglia egyáltalán nem vezette be a kliringet. A most nyilvánosságra került nemzetközi kimutatások szerint a kliring-rendszernek tulajdonítható, hogy az utóbbi időben 67 százalékkal esett a világkereskedelem forgalma az 1929. évi eredménnyel szemben.

A külkereskedelmi forgalom azonban érték szempontjából csak 25 százalékkal csökkent. A visszafordulás legfőbb oka az, hogy a kliring nem működik a szerződésekben körülírt módon és nem hogy elősegítene, hanem megakasztja az országok egymásközti fizetési forgalmát. Ezért tartózkodott az angol nemzeti bank a kliring-szerződések létrehozásától.

Ezzel az óriási fontosságú kérdéssel már ezelőtt is foglalkozott a Genfben tárgyaló nemzetközi pénzügyi bizottság is, amelyben az a vélemény alakult ki, hogy a kliring mai formájában nem tartható fenn és ez az oka annak, hogy a bucuresti-i

JANUÁR 23.

FABÁL

DACIA.

362

delkezéseivel ellentétes módon állapították meg a fentemlített cégek jövedelmi és adicónális adóját és eme rendszertelenség következtében az érdekelt közigazgatási hivatalok károkat szenvedtek. Néhány pénzügyigazgatóság adómegállapítási szabálytalanságai tették szükségessé e rendelet kibocsátását.

legmagasabb pénzügyi körök is a mai kliring-rendszer ellen foglaltak állást.

Bucuresti-ben az a vélemény alakult ki, hogy a mi árucikkeink könnyen eladhatók a külföldön, különösen a hozzánk közelálló országokban, tehát jogosan kérhetünk áruinkért nehéz devizákat.

Már az utóbbi hónapokban is mindent elkövettek az illetékes pénzügyi fórumok, hogy a petrolumért, a faért, a gabonáért lehetőleg száz százalékgig devizával fizessenek a vevő államok és részben ezért rendelkezik most jelentékeny mennyiségű devizával a Jegybank. Kétségtelen tehát, hogy a rendkívül sok kellemetlenséget előidéző nemzetközi folyószámla-szerződések megváltoznak.

= TAGJA LEHET-E LELKÉSZ TANÍTÓ VAGY ÁLLAMI HIVATALNOK A MEZŐGAZDASÁGI KAMARA TANÁCSÁNAK? Bucuresti-ből jelentik: A Mezőgazdasági Kamarák Országos Szövetsége tegnap tartotta meg alakuló közgyűlését, amelyen csaknem valamennyi vidéki mezőgazdasági kamara vezető tagjaival képviseltette magát. Többek között a társumures-i mezőgazdasági kamara elnöke, Roman Ioan görögkeleti lelkész is megjelent, aki az alábbiakat mondta Sassu földművelésügyi miniszternek: A Mures-megyében legutóbb végbement mezőgazdasági kamarai tanácsválasztás alkalmával a magyar és nemzeti-parasztpárt közös listával vett részt a harcban, amely e két párt győzelmével végződött. Az ellenpartok megjellegbezték a választást. A társumures-i törvényszék 26 tanácstag megválasztását megsemmisítette, mert közülük 16 pap, tanító és közhivatalnok volt. Roman Ioan gör. kel. lelkész ezért azt kérdezi Sassu minisztertől, hogy a Mezőgazdasági Kamarák Uniójának alakuló közgyűlésén jogosan jelentek-e meg papok és tanítók, mint kamarai elnökök? Sassu miniszter ennyit válaszolt: „Maguknak a mezőgazdasági kamaráknak kell eldönteni azt, hogy előadóják-e vagy elvessék-e megválasztott tagjaik tanácsnagsági jogát? Ha Önöket, lelkészeket, illetve tanítókat a saját kamarájuk validálta, akkor jogosan jelentek meg a mai közgyűlésen.”

= Meg fogják hosszabbítani a kompenzációs engedélyek érvényét. Bucuresti-ből jelentik: Az illetékes felsőbb külkereskedelmi fórum meghosszabbítja a kompenzációs engedélyek érvényét, amelyek február 1-én lejárnak.

= Csak márciusban terjesztik a parlament elé az 1937-38. évi állami költségvetést. Bucuresti-ből jelentik: Elterjedt hírekkel szemben közli a pénzügyminiszterium, hogy az 1937-38. évi állami költségvetést csak márciusban terjesztik a parlament elé, mert szükségesnek tartja, hogy a költségvetést az összes politikai pártok alaposan megvitassák. A különböző miniszteriumok sajtó állították még teljesen össze a saját előirányzatukat, már pedig enélkül nem lehet a költségvetést precízen összeállítani.

Teljesen új alapot létesítenek a fiatal iparosok anyagi támogatására

Az állami szállítások összegeiből alakul ki a pénzügyi alap — A képviselőházi bizottság határozata

Bucuresti-ből jelentik: A képviselőház munkügyi bizottsága tegnapi ülésén foglalkozott a kisipari hitelintézet felállításáról szóló törvényjavaslattal. Mint ismeretes, a kisipari bankot egy milliárd lei tőkével alapítja meg az állam. A törvényjavaslatot a munkügyi bizottság elfogadta és elfogadásra ajánlja a képviselőháznak.

A törvénytervezettel kapcsolatban érdekes vita keletkezett az ipari tanoncotthonok részére, a munkaadók és alkalmazottjaik által fizetendő tanoncotthon-illetékből szervezendő alap felhasználásáról is.

A tárgyalás alatt felvetődött az a kérdés, hogy a Tanoncotthon-alap, amely az évek folyamán bizonyára sokszáz millió leire nő, melyik minisztérium hatásköre alá tartozzon?

Az eddigi elhatározás szerint ezt az alapot a pénzügyminiszteriumban kezelik ugyan, azonban a közoktatásügyi miniszterium rendelkezik felette és az ipari liceumok számára használja fel. Több képviselő helyeselte ezt az elhatározást és azt kíván-

ták, hogy kizárólag a közoktatási miniszterium diszponáljon e fölött.

Ezzel szemben Ale. andescu-Roman, a munkügyi miniszterium államtitkára a saját miniszteriumának hatásköre alá szeretné rendeltetni ezt az alapot, amelyből a műhelyt alapító fiatal iparosok támogatására használnák fel. De ez ellen többen felszólaltak, mire Nistor munkügyi miniszter az alábbiakat javasolta:

— Az esetben, ha a szóbanlévő alap a közoktatásügyi miniszterium rendelkezése alatt marad, úgy új alapot létesítenek, amelyből a fiatal önálló iparosokat támogatná a munkügyi miniszterium. Ezt az alapot úgy szerveznék meg, hogy az összes iparvállalatok, vagy esetleg csak egyes ipari szakmához tartozó cégek állami szállítási összegeinek néhány százalékát használnák fel az alap létrehozására.

A bizottság helyesléssel fogadta a munkügyi miniszter indítványát és ilyen értelemben terjeszt javaslatot a képviselőház elé.

Fizessen elő az „Arad-i Közlöny“-re!

Autókirályból — zöldségárús

A „General Motors“ alapítója mindent előről kezd — A „milliomosok apjának“ tündöklése és nyomora

Newyorkból jelentik: Ugyanakkor, amikor a General Motors gigászi konszernje az egyre erősödő sztrájkhullámmal küzdött és a General Motors városát, a Michigan-állambeli Flintet az üzemi munkások megszállották, ugyanebben az időben William C. Durant, a General Motors megalapítója — kis zöldségüzletet nyitott. Ezzel a különös, mondhatni tragikomikus ténnyel egyik legérdekesebb életpálya regénybeillő körforgása zárult be. Henry Ford nagy ellenfele most 74 éves korában ugyanott kezdte, ahol 60 év előtt abbahagyta: a zöldségüzletben. Ez az ember, aki az amerikai autópár nagyrésztét megteremtette és valamikor kétmilliárd dolláros vagyon birtokosa volt, most arra kényszerült, hogy a zöldségkereskedésben értékesítse az ifjúkori tapasztalatait.

Napszámos, kiségitő munkás, házaló

William C. Durant a Michigan-állambeli Flint városkában nőtt fel. Akkoriban ez a Detroittól északnyugatra levő hely jelentéktelen, alvó kisváros volt, ma 200 ezer lakosa van. Fellendülését egyetlen embernek: William C. Durantnak köszönheti.

Tizenöt éves korában segéd volt egy kis zöldségüzletben. Főnöke azonban nem volt megegyezve vele, mert Durant esze mindig másutt járt, mint az eladáson. Éppenséggel nem volt eladózni és rövidesen zsebében volt a felmondólevél. A fiatal Durant végül is boldog volt, hogy mint napszámos, munkát kapott egy malomban, napi nem egészen 30 lei bérért. Ezenkívül az esti órákban egy gyógyszerárban is dolgozott. Csakhamar feladta kettős állását és mint házaló vándorolt faluról-falura. Nyugtalan természete következtében állandóan változtatta foglalkozását. Egyszer gyógyszerekkel házal, másszor cigarettával, végül butorokkal, majd biztosítási kötvényekkel.

Egy fiatalember, névszerint Buick...

Több éves házaló tevékenysége közben Durant megtanulta értékelni a különböző járműveket. A lovak által vontatott kocsikat lassuaknak találta. Elhatározta, hogy tökéletesebb járműveket készít. Ehhez azonban pénz kellett és pénze Durantnak nem volt. A gondot azonban annyira áthatotta, hogy a vállalkozás várható sikeréről sikerült többeket meggyőznie. Csakhamar összegyűlt a tőke és Durant 480 ezer leit kitevő összegért megvásárolt egy kocsigyárat. Nem sokkal később Durant volt az Egyesült-Államok legnagyobb kocsigyárosa és tizennégy nagy műhelye volt az Unióban és Kanadában. Kocsigyártásról áttérni az autógyártásra Durant számára csak egy lépést jelentett. Flintben összetalálkozott egy fiatal mérnökkel, akit Buicknak hívtak és

aki elhatározta, hogy motorerejét idrművet készít.

Durant kocsigyártó műhelyéből valódi gyárat létesített 120 millió lei értékű tőkével és az első termelési évben, 1904-ben 28 autóból került ki a gyárból. Két évre rá a termelés megszázsorozódott. Durant ekkor már rendkívül jövőt jósolt az autópárnak. Kinevezték, amikor kijelentette, hogy néhány év múlva évente egy millió kocsit fognak az Unió területén gyártani. Jóslata nemcsak bevált, de a valóság tulszárnyalta elképzeéseit. A helyzetre mi sem jellemzőbb, minthogy az amerikai autópár az 1937. évet 5 millió kocsit gyártási programjával kezdte meg. Durantnak sikerült rövid idő alatt az amerikai autópár élére kerülni, egy vonalba nagy ellenfeleivel, Forddal. Néhány év alatt egész sor autógyárat létesített, az Oldsmobile, Oakland, Cadillac stb. gyárat. 1908-ban végrehajtotta nagy központosító munkáját és megalkotta a General Motors-műveket.

Mel'esleg Durant gyártott még más dolgot is, így tükörüveget, műselymet, borotválókészüléket. Idővel egyre inkább a spekuláns, a nagystílusú börzejátékos szerepét vette át, a részvénykötegekkel folytatott izgalmas játék életelemévé lett. Lassankint egyre jobban a bankok kezei közé került, amelyek kiszorították a General Motors vezetőségéből. Egy fiatalemberrel, Louis Chevrolettel egy új autótípus szériagyártását kezdte meg. A vállalkozás sikerült, Durant és Chevrolet gyára kezdte tulszárnyalni a General Motors termelési arányait.

Durant azonban nem elégedett meg ennyivel. A bankokra gondolt, amelyek egyizben már tönkretették. Bankár lett, hogy önmaga finanszírozhassa vállalatát. Ujból hozzáfogott vakmerő tőzsdetranszakcióihoz, elkezdte felvásárolni a General Motors részvé-

„OLLA“ Preservatív. Negyven évi tapasztalat garantálja a legmodernebb minőséget. „OLLA“ Cristallin és „OLLA“ Tropis-selyem minden gyógyszerárban és drogeriában. Ügyeljen az „OLLA“ márkára.

nyeit. Örült vásárlásai következtében a részvények árfolyama tiszszeresére emelkedett. Legjobb barátai óva intették a további tranzakcióktól, ő azonban egyre csak vásárolt, óriási hiteket vett igénybe és — kockázatos vállalkozása sikerrel járt. Birtokába jutott a General Motors részvénytöbbségének és meg egyszer kezébe vette az általa alapított óriási vállalat vezetését.

Ismét vagyontalanul...

A háboru után néhány depressziós év következett. Durant azonban, az örök optimista haussera spekulált, hogy részvénytöbbségét még jobban megalapozza. Eszközeinek azonban hamarabb végére jutott, mintsem a válság befejeződött volna és 1920-ban ismét vagyontalan lett. Ez azonban sem optimizmusát, sem hitelképességét nem rontotta le. Rövidesen ismét együtt volt közel egy milliárd leit kitevő tőke, amelynek segítségével megalapította új autógyárat „Durant-motors“ néven. Ez alkalommal is szerencséje volt. A Durant-motors művek rohamosan felendültek és oly fejlődésen mentek keresztül, hogy Európában is létesültek fiókgyárvállalatai.

Ismét a tőzsde volt az, amely Durant anyagi romlását okozta. Egy esős októbert napon bekövetkezett a Wallstreet hirhedt fekete péntek, amely nemcsak az amerikai „prosperity“-nek vetett véget, hanem a világ-gazdaság fellendülésének is. Durant ezt a veszteséget nem tudta kiheverni és ennek tulajdonítható, hogy most a General Motors alapítója 74 éves korában zöldségüzletet nyitott.

„Baba-öltöztetési verseny“ lesz az idei Magyar Bál ujdonsága

Mi történt a bálrendezés első értekezletén?

Arad jótékony hölgyei nagy lelkesedéssel buzgólkodnak a bál sikere érdekében

Az arad-i Magyar Bál nagyszabású előkészületei fokozódó tempóban fejlődnek kibontakozásuk felé. Az agilis rendezőség Fránlk Alfréd és Fényes Loránt főrendezőikkel az élen az elmúlt napon tartotta értekezletét, amelyen csaknem teljes számban jelentek meg az arad-i jótékony nőegyletek képviselői is, akik ebben az évben ugyancsak nagy lelkesedéssel kívánják kivenni részüket a Magyar Bál sikeréből. Az első bálelőkészítő értekezleten a Polgári Jótékony Nőegylet részéről dr. Parecz Béláné, Purgly Lászlóné, dr. Széll Lajosné, Vigyázó Lászlóné, Fényes Lorántné, a Református Nőszövetség képviselőiben Tarnóczi Lajosné, az Iparos Jótékony Nőegylet képviselőiben Reinhart Gyuláné, Glück Józsefné, Zombori Gyuláné, Martiny Józsefné, az Izraelita Jótékony Nőegylet részéről Malro-vitz Emilné, a Lutheránus Nőegylet képviselőiben pedig Nagy Imréné Bedeus Zelma nevével sikerült följegyeznünk, hol a hölgyek a báli rendezéssel egyetértőleg eddig a következőképpen vállaltak jótékony szerepet a bál különböző sátraiban:

A pezsgősátor vezetője: Purgly Lászlóné. Iparossátor: Reinhart Gyuláné, Zombori Gyuláné, Martiny Józsefné. Feketekávé- és teasátor: Grósz Józsefné, Stauber Józsefné. Bor- és sörátor vezetője: Tarnóczi Lajosné. Tombolasátor: Beleznay Istvánné, Medveczky Margit, Szabó Józsefné, Marossy Erzsike, Bughy Mancsi. Magyar szoba: Nagy Imréné és Tüdös Istvánné. Hideg büffé: Juhász Gábor.

Ez évben is, mint eddig mindig, a február 6-iki Magyar Bál-at díszes körmagyar tánccal nyitják meg, amelyet Vigyázó Lászlóné rendez, Bérczy Ilonka betanításában. A körmagyart tíz pár fogja ráncolni: a leányok részéről Vigyázó Marika, Fritz Margit, Hendl Gitta, Domány Sata, Korányi Margit, Kiss Margit, Lészay Mária, Forgó Böske,

Kászonyi Piroska és Földes Marianne lejtik, partnereik: Mikoss György, Régnér I., Régnér II., Farsang Dezső, Somogyi Sándor, Patáki Jenő, Raphael Pál, Bocsfány László, Tövisháti Imre és Markstein Jenő. A szupé után sor kerül a díszes „Menyasszonytánc“-ra, amelynek legszebb táncosnőjét ezúttal is, mint minden évben, az Arad-i Közlöny által adományozott vándordíjjal, a csodaszép ezüst-pártával díszítik fel. Mint ismeretes, a „Menyasszonytánc“ legszebb táncosnőjének nevével az ezüst-pártán örökíti meg a Magyar Bál rendezősége. A zenét egyszerre három zenekar is szolgáltatja, amennyiben a kitűnő rendezőnek Almay László cigányzenekarával felváltva fogja játszani a legkedveltebb táncdarabokat, míg a büffé közönséget Madarász Antal cigányzenekara szórakoztatja.

Erdekes újítást vezet be egyébként ezúttal a bál kitűnő rendezősége. Babákat adnak ki, amelyeket a babaöltöztetési verseny résztvevő hölgyei saját fantáziájuk és izlésük szerint öltöztetnek fel, míg a bálrendezés részéről egy zsűri a legszebb és legizlésebb baba öltöztetőjét még a bál megkezdése előtt értékes díjjal jutalmazza. Ezután hívja fel egyébként a bálrendezés babaöltöztetési versenyben résztvenni kívánó hölgyeket, hogy az öltöztetés céljára kiválasztandó babákat minden nap délelőtt 9-től 12-ig vehetik át a bálrendezés Str. Vasile Goldiş 8. szám alatti helyiségében.

A már eddig kialakult báli programponctokon kívül természetesen még számos kedves ötlet nyer megvalósítást a február 6-iki Magyar Bál-on, melynek külön eseménye lesz a tombola. Beleznay Istvánné irányítása mellett. A bálrendezés ezúttal is kéri, hogy fogadják szívesen mindenütt a báli gyűjtőívvel jelölt rendezőbizottsági tagokat, akik ugyancsak a tombolasátor gazdagsága érdekében buzgólkodnak.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9-1-ig.
d. u. 3-7-ig.

SPORT KÖZLÖNY

Auer Ricsi nyilatkozik Budapesten szerződtetéséről szóló hírekkel kapcsolatosan

Budapest. Nagy érdeklődést váltott ki egy magyarországi, mint az ország sportkörében, hogy Auer István, az Újpest Arad-ról elszármazott csatára, aki az ősszel a fővárosi CFR színeiben szerepelt, ismét magyarországi egyesülethez akar szerződni. Ezzel kapcsolatban alkalmunk van közölni Auer Istvánnak, valamint Barna Sándornak, a Phöbus alelnökének nyilatkozatait, amelyek a következők:

Auer István így ismerteti az ügyet:

— Mult héten írtam a bucuresti-i egyesületnek, a CFR-nek, hogy küldjék el nekem és feleségemnek a vasúti jegyeket, valamint azt is írják meg, hogy mikor kell jelentkezniem Bucuresti-ben, miután jelentkezniem kell egyesületemnél arra való tekintettel, hogy szerződése a CFR-hez 1937. augusztus 11-ig szól.

— A CFR téli turájára azért nem mentem, miután fontos ügyben Budapestre kellett utaznom. Örömmel megyek vissza Bucuresti-be,

miután én csak hálás lehetek a CFR-nek, amely kockázattal nem törődve, akkor adott nekem szerződést, amikor Budapesten mindenki félt tőlem, illetve „rossz” lábatól.

— Ha azonban a Phöbus akar tőlem valamit és le akar szerződtetni, akkor ez az egyesület azt is tudja, mit kell tenni egy profi játékos esetében, akinek „fut” a szerződése, tehát nem rendelkezik önmagával. Egyesületemhez kell fordulniok, ők majd megadják a választ.

Barna Sándor, a Phöbus alelnöke a következőket mondotta az „Auer-ügyről”:

— Hivatalosan semmiféle tárgyalás nem volt köztünk és Auer között, lehet, hogy vannak a klubban, vagy közvetlenül a klubon kívül egyesek, akik beszéltek róla. Nem tagodom, a tipp nem rossz, sőt jó. Most már kell is vele foglalkoznunk. De magam részéről nem fűzök hozzá sok reményt, miután Auer szerződtetett játékos a CFR-nek és nem valószínű, hogy megválnak tőle.

Szabó Miklós utban Amerika felé

Budapest. Szabó Miklós a Newyork felé hajózó magyar középtávú világrekorder közeledik az amerikai partokhoz. Az „Európa” gőzsről a következő táviratot küldte Budapestre:

— Eddig kifogástalan hajóutunkat néhány órája vihar zavarja. Előreláthatóan nem folytatok edzést, az itteni „fedettpályán”, ahol pedig nagyszerűen megszoktam a talajt: a hajópaddó nagyszerűen helyettesíti az „igazi fedettpályá” padlót. Legutóbbi edzésemnek már nagy közönsége volt. Remélem, hogy a vihar hamarosan elvonul, s még a partraszállás előtt futhatok néhány ezer métert. Addig is sok sétával, masszázsszal igyekszem az önhibámon kívül mulasztottakat pótolni.

Vasárnap ismét tréningmeccset játszanak a fővárosban

Bucuresti. Az Unirea-Tricolor, mint ismeretes az elmúlt vasárnap a ploesti-i Tricolor csapatával mérkőzött minusz 10 fokos hidegben A hideg ellenére 1000 néző jelent meg a pályán és a téli mérkőzés sikerétől az Unirea-Tricolor vezetősége felbátorodott, s elhatározta, hogy vasárnap is rendez komoly barátságos mérkőzést. Háromféle megoldás merült fel: 1. A Sportul Studentesc csapatával játszani. 2. Fogadják a braila-i Franco Româna-DUIG kombinált csapatot. 3. Az FC Rapid együttesével játszani. Tehát az Unirea-Tricolor vasárnapi ellenfele még bizonytalan, az azonban biztos, hogy lesz a fővárosban barátságos mérkőzés, miután a pályát a hőtömegektől már megtisztították.

Fizessen elő

az

ARADI KÖZLÖNY-re

ajándékul kapja

200 oldalas, 1937. évre szóló

ALMANACH-unkat

és február 15-ig gratis küldjük lapunkat.

Előfizetési díj ugy helyben mint vidéken havonta 70 lei

Idegen állampolgárok

a nemzeti bajnokságban?

Bucuresti. Már többször felmerült annak a terve, hogy a nemzeti bajnokságban szereplő csapatokban idegen állampolgárságú játékosok is szerepelhessenek. Ez a terv azonban még nem jutott kivitelre, bár sokszor komoly formában tárgyaltak erről. A téli szezon folyamán ismét előtérbe került az idegen állampolgárságú játékosok szerepeltetésének terve. Ezzel kapcsolatban nyilatkozott a Consiliul Federal egyik tagja, aki kijelentette, hogy most már végleges az igazolási szabályzat megváltoztatása. Az igazolási szabályzatot úgy változtatják meg, hogy a nemzeti bajnokságban szereplő csapatok két idegen állampolgárságú futballistát is szerződtethetnek. Azonban ez a határozat csak az őszei meginduló új bajnokságra vonatkozik, a tavaszi fordulóban még a régi igazolási szabályzat marad érvényben.

Április 18-án játszik le a Csehszlovákia — Románia-mérkőzést

Bucuresti. A Csehszlovákia—Románia Kisantant kupa-mérkőzés időpontja tekintetében végleges megállapodás jött létre a két szövetség között. Eszerint április 18-án kerül a mérkőzés eldöntésre Bucuresti-ben.

Meisl Huó tu'é te önmaát!?

Bécs. Heves viták folynak az osztrák—francia mérkőzés körül Bécsben és sokan helytelenítik, hogy Meisl a hosszú turáról alig visszaérkezett, Ausztriából hét játékost visz Párisba. Egyre többen hangoztatják, hogy Meisl túlélt önmagát. „Az öreg prima-donna nem érezte meg, hogy mikor kell visszavonulnia” — mondják Meislről.

O Románia ezévi sibajnokságait Vatra-Dorna-n és Predea-on rendezik meg. Vatra-Dorna-a január 31., február 1 és 2. napjain, a lesikló, műsikló, távíutó és staféta bajnokságok, Predeal-on február 7-én az ugróbajnokságok kerülnek eldöntésre.

O Ausztria 4:1-re győzött Olaszország ellen Milánóban az országok-közötti fedettpálya teniszmérkőzésen. Bawarowski meglepően könnyen győzte le Palmierit, aki viszont Metaxa ellen győzött. Ez volt egyébként az olaszok egyetlen győzelme. Részletes eredmények: Bawarowski—Palmieri 6:3, 6:3, 6:1. Metaxa—Scotti 6:4, 3:6, 6:3, 6:1. Bawarowski—Scotti 3:6, 6:3, 5:7, 6:0, 6:1. Palmieri—Metaxa 3:6, 7:5, 6:0, 6:4. Bawarowski, Metaxa—Martinelli, Bossi 6:4, 4:6, 7:5, 5:7, 6:3.

Vigszínház

(Budapest)

Ardeal-i dráma-ciklus

Főrendező: Gróf Bánffy Miklós I.

Budai Nagy Antal

Kós Károly színjátéka.

O A CAO—Crisana Strassburgban. A francia turán levő CAO—Crisana együttes vasárnap Strassburgban vendégszerepel, ahol az RC Strasbourg lesz az oradea-i csapatnak az ellenfele.

O Még csak igen rövid ideig marad forgalomban a néhány héttel ezelőtt megjelent sportévkönyv, amely a nemzeti bajnokság, továbbá a kerületi első- és másodosztályú bajnokság sportemberre nézve nélkülözhetetlen adatait tartalmazza. Minden újságárusbódében kapható és ára 8 lei.

O Innsbruckban vasárnap uszó-mérkőzést bonyolítottak le, amelyen az innsbruckiak Stuttgart uszócsoapatát látták vendégül. A stuttgarti uszók 56:55 arányú minimális győzelme arattak.

Mit kíván a városvezetőségtől Grădiște lakossága?

A grădiște-i lakosságnak egy népes küldöttsége kereste fel csütörtök délelőtt dr. Cotioiu Romulus átmeneti-bizottsági elnököt, akinek emlékiratban összefoglalva tárták fel az említett városnegyed lakosságának sérelmeit és kívánságait. A küldöttséget Vaduva Ioan, a liberális-párt grădiște-i tagozatának titkára vezette.

Az emlékiratban a lakosság képviselői annak a kérésüknek adnak kifejezést, hogy az abban foglalt munkálatokat ötéves munkaterv alapján végezzék el. Azt kérik, hogy a következő uccákat kövezzék ki: Petru Rareș (a mozitól a városi vámig), Piața Cârpați, Budai Deleanu (a Vasile Păguba-uccáig), Virgil Onițiu, Ioan Gorun, O. Iosif, Vasile Păguba, míg a következő uccákat makadám-burkolattal lássák el: Trenului (a Soimului-uccától), Fiului, Surorilor, Franceză, I. Sterca Suluțiu és Oradea.

Rávilágít az emlékirat arra, hogy Grădiște 23 esztendővel ezelőtt kezdett kiépülni, de mindeddig semminemű intézkedés sem történt a városnegyed csatornázása érdekében, ami pedig elsősorban egészségügyi szempontból föltétlenül szükséges. A lakosság azt kéri, hogy a vízvezeték elsősorban a Bihorului-uccába, a Petru Rareș-uccába vezessék be (a vámig). A jelenlegi helyzet egyébként tüzendészeti szempontból is súlyos veszélyt jelent. Az emlékiratban azt kéri, hogy a város gondoskodjon ártézi-kutakról a városnegyed több helyén. A Bihorului- és a Petru Rareș-uccában gyalogjárót kérnek, ezenkívül pedig fák ültetését. A tüzendészetre visszatérve azt kéri az emlékirat, hogy a mozi mellett állítsanak fel tűzjelző-állomást.

Jobb világítást, kövezett átjárókat, seretésleget és Grădiște-nak külön temetőt kér ezenkívül az emlékirat.

Cotioiu Romulus dr. figyelemmel hallgatta végig a grădiște-iek kívánságait és közölte, hogy azokat jóindulattal áttanulmányozza és a lehetőségekhez mérten teljesíti. Mindezek a kívánságok az új költségvetés tárgyalásakor megvitatás alá kerülnek.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Legújabb jelentéseink:

Titokzatos gyilkosság hangtalan fegyverrel a Manhattan-operaház zártkörű diszbankettjén

— Frakkos holttest a bankett-asztal alatt — 50 előállítás történt —

NEWYORKBÓL jelentik: A Manhattani operaház tegnap egy előkelőség tiszteletére nagy diszlakomát rendezett az opera nagytermében. A teremben 1500 főnyi közönség gyűlt össze és ült a terített asztalokhoz, amikor váratlanul hatalmas riadalom támadt. Az egyik homályban levő asztal alatt ugyanis egy holttestet fedeztek fel. A holttestben hamarosan felismerték CICERO duszgazdag gyárigazgató

személyét.

Kiderült, hogy a gyárigazgatót valaki hangtalan revolverrel agyonlőtte akkor, amikor a teremben még alig volt közönség. A rendőri nyomozás folytán a diszlakoma vendégei tíz óra hosszat nem hagyhatták el az operát. Végül is a vendégek közül ötvenet előállítottak a rendőrségre, de egyelőre még nem lehet tudni, hogy ki a gyilkos.

Windsor Edward herceg — Ausztria császára?

A francia lapok szerint

Schuschnigg osztrák kancellár tárgyalásokat folytat a herceggel

București-ből jelentik: A Capitala című lap feltűnést keltő párisi jelentést közöl. A jelentés szerint titkos megbeszélések folynak Bécsben Windsor Edward herceg és Schuschnigg osztrák kancellár között. A francia lapok azt állítják, hogy Schuschnigg kancellár, aki egyébként sem hiva a Habsburg-restaurációnak, véglegesen el akarja intézni Ausztria számára a trónkérdést. A legutóbbi megbeszélések során nyíltan felajánlotta az osztrák császári koronát Windsor Edward hercegnek, közölve, hogy erre kormányától felhatalmazása van. Bejelentette, hogy Ausztria örömmel fogadja el Mrs. Simpson királynénak és ebben a kérdésben az osztrák kormány egyik megbízottja Cannesba utazott, ahol a jövődéli Windsor hercegnével folytat tárgyalásokat. A francia lapok híre általános feltűnést keltett.

Windsor Edward herceget egyébként tegnap szerencsés kimeneteű autóbaleset érte. A Wiedeni-köruton egy szembejövő gépkocsi nem tudta idejekorán kikerülni a herceg autóját és a két gépkocsi annyira sűrűlt egymást, hogy

a herceg autójának sárhányója és egyik lámpája letört. Szerencsére senki sem sérült meg és a herceg minden baj nélkül folytathatta utját Enzenfeld felé.

Zsarolóhadjárat indult az amerikai gyermek-sztárok ellen

Tízezer rendőr üldözi az amerikai gyermekgyilkost — Elfogtak egy újabb gyanúsítottat

Tacomából jelentik: Mintegy tízezer rendőr és detektív változatlan eréllyel üldözi dr. Matson tacomai orvos kisfiának gyilkosát, akinek személyazonosságát — mint tegnap közöltük — kétségtelenül megállapították. Az önkéntes detektívtestület tagjai, az úgynevezett G-férfiak most egy munkanélkülit keresnek, akit azzal gyanúsítanak, hogy szintén része volt a gyermek elrablásában. Ez az ember állítólag kijelentette egyik társa előtt, hogy semmi kedve sincs éhezni, miautt a városban három gazdag ember dúslakodik minden jóban gyermekekkel együtt, akiket nagyon szeretnek. Az illető szakállas ember és idegen kiejtéssel beszél az angol nyelvet. A rendőrség ezenkívül letartóztatott egy Mitchell József nevű 36 éves munkást, akinél állítólag egy zsákokat találtak, amelyben a meggyilkolt kisfiu kabátja volt.

Tegnap a rendőrség letartóztatott egy középkorú munkanélküli férfit, aki egymásután írt zsaroló leveleket a kis filmsztároknak, így legutóbb Jane Whiternek és Fred Barthomewnek is. A zsaroló egy David Harris nevű

törpe szörnyszülött, aki a rendőrségen beismerő vallomást tett. Cinikusan mondta, hogy azért írta a zsaroló leveleket, mert könnyűszerrel akart pénzhez jutni. Jane Whiterstől ötezer dollárt követelt öt- és tízdolláros bankjegyekben, Fred Bartholomewtől pedig már ennek az összegnek a dupláját követelte. A zsarolólevelek aláírása ez volt: „a spanyol rém”. A kis filmszínésznőket gondosan őrzik hozzátartozóik.

Klein Jakabné szül. Löwy Teri mint feleség, gyermekei Ella, Istvan és Pál és az egész rokonság nevében fájdalommal jelentik, hogy szeretett legjobb férfi, apa, testvér és rokon

Klein Jakab

életének 59-ik, boldog házasságának 34-ik évében visszaadta lelket teremtőjének.

Drága halottunkat f. hó 22-én d. u. 1/3 órakor a régi zsidótemető háttas-házából fogjuk utolsó utára kísérni.

Soha el nem muló fájdalommal őrizzük drága emlékedet!

Minden külön értesítés helyett!

Részvéltátogatások mellőzését kérjük:

Arad, 1937. január 21.

549

VENDÉGLŐS-BÁL 1937

Csütörtökön este a Dacia éttermében rendezték meg a hagyományszámába menő vendéglős-bálat, amelyet ugyanaz a hangulat, jókedv és vidámság jellemezett, mint minden eddigi bálját az aradi vendéglősöknek. Ki tudna igazán bálát rendezni — ha hétköznapon is, — ha nem a vendéglősök. De hát persze, szombaton nem bálozhatnak. Nagyszerű zene, kitűnő italok, elsőrendű konyha állt a megjelentek rendelkezésére, akik ugyancsak részt kérétek mindenből, amit itt kapni lehetett. Félretettek erre az estére az aradi vendéglősök mindent, amiből valaki is azt következtethette volna, hogy itt ma este konkurensok mulatoznak, mert az étterem zsúfolt közönsége egy volt együtt, mint egy nagy család: a vendéglősök egyetlen nagy családja.

Ezen a bálon repült a legkorábban a menyet felé a pezsgősdugó, ezen a bálon volt a legnagyobb bor-fogyasztás (ellenszámlára?) és végül ezen a bálon csaknem minden férfi szmokingban vagy frakkban jelent meg, mert a vendéglősöknek ez elengedhetetlen ruhadarabját az egész évnek ezen egyetlen estéjén öltik saját maguk kedvtelésére fel, a kemény ingmellel és a csokornyakkendővel egyetemben.

A nagyszerű bál rendezéséért őszinte elismerést Mohor Ilie elnök és Komóczy Béla alelnök mellett még a következő rendezők érdemelnek meg: Horváth József, Veliciu Florea, Hagó József, Ser Sándor, Preisz Gyula, Pichler János, Lukács Lajos, Scheer Elemér, Németh Árpád, Redesiu Pavel, Miclos Ioan, Kornett Vendel, Karacioni Gheorghe, Dimitriu és Alexandru, Kohn Vilmos, Müller Károly, Leipnicker Andor, Zsedely István, Stein Ferenc, Nagy Béla, Perényi János, Vágó Károly, Philipp Albert, Popa Gheorghe, Buzogány Márton és Stanciu Nicolae. A tombolajegyeket, valamint a jelvényeket, amelyeket igen izlésesen erre az alkalomra készítettek, Schachter Sára és Kohn Bözsi árulták ügyesen. Az éjszakát még tarkította az „amerikai árverés”, amely a tombolán kívül fő attrakció volt. A vendéglős-bál tisztá bevételét jótékony célra fordítja a vezetőség, illetve annak a háznak a rendbehúzására, amelyet nemrégiben vásároltak és amelyben kiüregedett és munkaképelen vendéglősök nyernek otthon.

Hamis mentőtánu

a Kenyeres-Kaufmann-perben

Budapestről jelentik: A Kenyeres-Kaufmann-ügyben mentőtánu képen szerepelt egy Capp Gusztáv nevű nyugalmazott tábornok, akinek 1920-ban Kenyeres-Kaufmann magántitkára volt. A katonai hatóságoktól ma átirat érkezett a törvényszékhez és ebben azt kérdezik, hogy Capp milyen címen mondotta magát nyugalmazott tábornoknak. Az átirat szerint ugyanis őt ez a cím nem illeti meg, tekintettel arra, hogy 1932-ben a katonaság köteleiből elbocsájtották. A katonai hatóság ennek megállapítását azért kéri, hogy Capp ellen cimbitorlás címén megindíthassa az eljárást.

Száz halott

Transzjordániában a pusztító hideg idő miatt

Párisból jelentik: Annamból érkezett jelentés szerint a Transzjordániában pusztító hideg 100 halálos áldozatot követelt.

Február 6-án MAGYAR-BÁL a Fehér Keresztben!

Nyomatott Arad-on, az Arad-i Nyomdávalalati rotációs gépen. — Felelős kiadó: Stauber István.